

"SINGEL 33"

13e jaargang - no. 10

OKTOBER 1982

REDAKTIE:	Peter Beenackers (deb. adm.)	toestel	2193
	Kees Brinkman (pat. vervoer)	"	2000
	Marjan van Dongen (voed. ass. 14)	"	2428
	Bob Leclercq (pers. zaken; koörd.)	"	2404
	Ada Stroop (verpl. afd. 05)	"	2223
	Peter Weterings (centr. keuken)	"	2426
	Rinus Wijnings (centr. keuken)	"	2426

Redaktie adres: Postbus 13 (interne post)

Afscheid van een redaktie-lid	2
Oproep	2
Puzzle nr. 10	2
Geslaagden	2
Voor U gelezen	3
Herfst gedachte	3
Vakantiespreiding 1983	4
Overwegingen bij een eindexamen	5
Ik zou zo graag	14
Idee voor rode draad "Zeskamp 1983"	14
Wordt vermist.....kunst in het ziekenhuis	15
Afscheid mej. P. Balemans	16
Bingo	17
Prijzbewuste verpleegkundigen pakken de trein	18
Stichting woonruimteverdeling Breda	20
Van de k(o)ok	21
Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen	23
Wist U dat.....	29
Foto's zeskamp 1982	30
Veel medewerking bij Zeskamp	32
Programma DIO	34
Groot feest, 60 jaar S.I.Z.	35
St. Nicolaasmiddag	36
Direktie-mededeling	37
Ochtend	37
Ingezonden brief Ber Oomen	38
S.I.Z. medewerkers in het nieuws	42
Direktie-mededeling	43
Zomerse werkbespreking afd. 03	43
Wie is dit?	44
Voor U gelezen:	45
Personalia	48
12 1/2 jarig dienst jubilea	50
O.R. informatie	51

AFSCHEID VAN EEN REDAKTIE-LID

Ellen Janssens-Borburgh van de Patiëntenregistratie heeft ons laten weten te willen stoppen met het redaktiewerk voor Singel 33. Wij betreuren dit zeer. In de eerste plaats om haar persoonlijk, maar in de tweede plaats omdat zij ons op de hoogte hield van het wel en wee van de poliklinieken. Ellen bedankt voor je inbreng tijdens de redactievergaderingen en veel sukses met je werkzaamheden op de patiëntenregistratie.

Redactie.

OPROEP

Zoals U hierboven heeft kunnen vernemen is de redactie van Singel 33 ingekrompen. In deze tijd van bezuinigingen en economische recessie een afspiegeling van het maatschappelijk gebeuren. Toch zouden wij deze opengevallen plaats graag weer ingevuld zien, door een enthousiaste kollega uit ons ziekenhuis. Wij denken hierbij speciaal aan kandidaten uit de Centraal Medische Dienst, waaruit momenteel geen kontaktpersoon in de redactie zit. Uw reacties zien wij gaarne tegemoet.

Redactie.

PUZZLE NR. 10

Deze Singel 33 verliest voor de puzzelaars ongetwijfeld veel van zijn aantrekkelijkheid, omdat er deze keer geen puzzle-rubriek zal zijn.

In de vorige Singel werd u gevraagd de uitslag van de puzzle in te sturen voor 10 OKTOBER.

Hiervoor heeft u dus nog een tiental dagen de tijd.

Er zijn al wel een aantal goede oplossingen binnen.

Puzzle ze!!!!

Puzzle redactie.

GESLAAGDEN

In augustus j.l. zijn een aantal verpleegkundigen van de operatiekamers geslaagd voor hun O.K. opleiding.

differentiatie chirurgie: Ted van der Heijden
Arga Boom

differentiatie anesthesie: Gerard Groeneveld
Peter van Velzen

haemodialyse aantekening d.d. 15 september 1982:

José van Laarhoven-Gladdines (dialyse-afd.)

Allen van harte proficiat

Personeelszaken

VOOR U GELEZEN

Aan een grote ziekenhuiswasserij in Midden Engeland werd gevraagd gedurende 3 maanden vreemd materiaal dat zich in de ziekenhuiswas bevond, apart te bewaren en te rubriceren.

Een verbazingwekkend aantal zaken werd gevonden:

1. Geïnfekteerd materiaal

- 21 Incontinentie matrasjes
- 1 Geïnfekteerde rommel
- 8 Urinalen (gevuld)
- 9 Bedpannen (gevuld)
- 3 Colostomie zakken (gevuld)
- 3 Urine zakken (gevuld)
- 4 Sputum potten (geculd)
- 2 Natte verbanden

2. Geïnfekteerd gevaarlijk materiaal

- 15 naalden
- 2 Scalpels/scheermesjes
- 22 Kochers
- 3 Scharen
- 1 Bloedlancet
- 14 Glas (diversen)

3. Diversen

- 14 Glazen potten
- 6 Melkkartons
- 2 Schoenen
- 1 stel Diathermie draden
- 3 Colostomie zakken (leeg)
- 142 Kussens (disposable)

Berekend werd, dat indien dit een afspiegeling is van een landelijke slordigheid dit een verliespost oplevert voor de nationale engelse gezondheidszorg van 10 tot 16 miljoen gulden. Afgezien van dit financieel verlies telt daarbij nog het risico dat wasserijpersoneel loopt bij het behandelen van de

was, waarin zich onverwachts, potentieel besmette artikelen bevinden.

Men kan zich afvragen in hoeverre deze engelse gegevens ook van toepassing zijn op ons land en ziekenhuis. Wellicht ligt hier een taak voor onze wasserij/Civiele dienst?

Getalsmatige voorlichting zou wellicht kunnen leiden tot besparing in, ook onze, te dure gezondheidszorg.

Apotheker,
Drs. A. Stuurman

HERFST GEDACHTE

*Wie de natuur ingaat
en alles goed gadeslaat
ziet dat er in het leven
heel wat moois is te beleven.
Laten wij genieten van wat
ons is gegeven
en er heel zuinig op wezen!!!!!!*

*Marian van Dongen
Afdeling 14*

VAKANTIESPREIDING 1983

Hierbij delen wij u mede dat de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zich accoord heeft verklaard met het door de Stichting van de Arbeid uitgebrachte advies over de bedrijfsvakantiespreiding voor het jaar 1983. De Stichting van de Arbeid adviseert het bedrijfsleven zich aan onderstaand schema aan te passen.

Het schoolvakantieschema voor 1983 ziet er als volgt uit:

REGIO A:

Noord- en Zuid-Holland en de woonkern Almere:

zaterdag 23 juli t/m zondag 4 sept. 1983 (kleuter- en lag.ond.)

zaterdag 16 juli t/m zondag 28 aug. 1983 (voortgezet onderwijs)

REGIO B:

Zeeland, Noord-Brabant en Limburg

zaterdag 25 juni t/m zondag 7 aug. 1983 (kleuter- en lag.ond.)

zaterdag 2 juli t/m zondag 14 aug. 1983 (voortgezet onderwijs)

REGIO C:

Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Utrecht en de Zuidelijke IJsselmeerpolders (m.u.v. Almere)

zaterdag 9 juli t/m zondag 21 aug. 1983 (kleuter- en lag.ond.)

zaterdag 9 juli t/m zondag 21 aug. 1983 (voortgezet onderwijs)

Dit schema is een voortzetting van de in 1980 nieuw gestarte regeling voor het onderwijs.

Voor het kleuter- en lager onderwijs zal namelijk het begin van de zomervakantie per regio voortaan steeds twee weken verspringen. Dit betekent dat de zesweekse zomervakantie, althans voor het kleuter- en lager onderwijs, in totaal over tien weken wordt gespreid.

Beleidsafd. Sociale Zaken
Nationale Ziekenhuisraad
Utrecht.

OVERWEGINGEN BIJ EEN EINDEXAMEN (augustus 1982; Tilt)

Bij het eindexamen van de leerlingen groep KARMA in februari 1982 jl. sprak Theo Wijnekus, Hoofd Verpleegk.Dienst o.a. de volgende woorden:

"Wanneer je vandaag de dag in de krant leest, dat ziekenhuizen hun nieuw gediplomeerden moeten ontslaan, dan begin je je wel af te vragen of je wel zo gelukkig moet zijn met het afsluiten van de verpleegkundige opleiding." "Velen voelen zich door TIL getild". "Misschien slaat Til dan alsnog op TILT".

Deze woorden zijn voor ons ziekenhuis ook realiteit geworden. Til is niet op TILT geslagen. 13 Eindexamenkandidaten ontvingen met hun diploma ook hun ontslagbewijs. Met dank voor 3 ½ jaar trouwe dienst, het gaat jullie goed !!!

Voor twaalf van hen is vaak met veel moeite en onbegrip een werkplaats gevonden op een van de verpleegafdelingen, poliklinieken en functieafdelingen (wie de schoen past, trekt hem aan). Op hoog nivo werden in ons ziekenhuis plannen bedacht.

Maar ook hier bleken theorie en praktijk nog ver uit elkaar te liggen. Het feit dat ook in de werksituaties van leerling verpleegkundigen dit een vaak voorkomend euvel is, maakt hun ontslag nog schrijnender.

Tijdens de officiële diploma-uitreiking is hierbij uitvoerig door een drietal sprekers/zanger stilgestaan.

Bijgaand treft u de teksten van hun speeches letterlijk afgedrukt.

redactie.

Dames en heren,

Met zeer tegenstrijdige gevoelens richt ik mij thans tot u. Deze tegenstrijdigheid heeft te maken met het feit, dat diplomeren op zich immers een feestelijk gebeuren is; het waar gemaakt hebben van verwachtingen en bedoelingen, waarmee men 3½ jaar geleden aan de opleiding tot A-verpleegkundige begon. Het terugzien op een periode, waarin veel ervaringen zijn opgedaan, waarin vreugden en verdriet elkaar hebben afgewisseld. Afstuderen is een moment, waarop men enerzijds een periode afsluit, anderzijds (met bepaalde nieuwe verwachtingen) een nieuwe periode tegemoet gaat.

HISTORISCH MOMENT

Heden hebben wij echter te maken met het gegeven, dat een aantal van de thans afstuderende leerlingen niet langer aan onze ziekenhuisorganisatie verbonden kan blijven. Het is in de geschiedenis van ons ziekenhuis, dat dit jaar 60 jaar bestaat, de eerste keer, dat wij in feite jong-gediplomeerden met gedwongen ontslag zien gaan. Hebben wij in 1978 een situatie gekend, waarin ook een gedwongen ontslag moest worden voorbereid, op het laatste moment is het mogelijk gebleken de toen afstuderende leerlingen nog te plaatsen. Thans is dat niet mogelijk gebleken en staan we voor de opgave om van een dertiental jonge mensen afscheid te nemen.

PROBLEEM

Vanuit het bestuur en de direktie is er behoefte aan u rondom deze situatie enige toelichting te geven. Het is ons bekend, dat in ons ziekenhuis het onderwerp "personeelsbezetting, aanname- en ontslagbeleid" een veelbesproken onderwerp is. Het is ons ook bekend, dat er rondom deze thematiek nogal wat misverstanden bestaan en wij willen graag deze gelegenheid aangrijpen om daar enige duidelijkheid in te verschaffen.

Zoals u uit week- en dagbladen, radio en televisie heeft kunnen begrijpen, deelt ook de gezondheidszorg in de economische malaise, die zich in de afgelopen jaren in steeds sterkere mate is gaan aftekenen. Dit betekent niet zozeer dat de werkzaamheden, de omvang van de taken van ziekenhuizen en verpleeghuizen e.d. zijn afgenomen; dit betekent ook niet dat er voor de werkers in deze instellingen onvoldoende werk zou zijn; het betekent veel eerder, dat de teruglopende arbeidsmarkt op allerhande gebieden van handel en industrie zijn weerslag vindt op de gezondheidszorg en met name gevolgen heeft voor de aantallen medewerkers, die door de loop van het jaar het ziekenhuis verlaten en elders een plek vinden én gevolgen heeft voor het aantal nieuwe medewerkers, dat zich meldt voor instellingen voor gezondheidszorg. Immers, er werd zo vaak gezegd "in de gezondheidszorg kun je altijd werk vinden". Voor het Nederlandse ziekenhuiswezen is heel duidelijk gebleken, dat de doorwerking van die economische teruggang en de gevolgen daarvan voor de personeelsbezetting in de ziekenhuizen en dus ook in ons ziekenhuis, vrij snel en vrij onverwacht voelbaar zijn geworden in de loop van 1981.

Eind vorig jaar ontdekten wij, dat het natuurlijk verloop van personeel beduidend was teruggelopen, terwijl het binnenkomen van nieuw personeel gelijke tred hield met de aantallen, die we jaren daarvoor hadden zien binnenstromen.

Dit betekende, dat wij eind 1981 een 30-tal personeelsleden te veel in onze organisatie aanwezig wisten. Te veel betekent in dit verband niet, dat zij geen nuttige werkzaamheden verrichtten, dat zij overbodige krachten waren; integendeel! Te veel betekent in dit verband, dat de met dit personeel samenhangende salaris-kosten niet in de tarieven van ons ziekenhuis mogen worden mee- genomen.

Over 1981 beliep dit een bedrag van ca. 1,2 miljoen gulden. Bij ongewijzigd beleid zou in 1982 hetzelfde bedrag dan wel hoger als verlies moeten worden geaccepteerd. Verlies lijden in een ziekenhuis betekent, dat het vermogen moet worden aangetast en dat daarmee het bestaan van het ziekenhuis in gevaar komt. Tegen deze, ook ons verrassende, achtergrond werd het nodig geoordeeld om vrij snel in overleg met alle belanghebbenden tot bepaalde beleidsmaatregelen te komen.

GEEN BEZUINIGINGEN

Ik wil op dit moment dan ook duidelijk stellen, dat als wij in dit ziekenhuis spreken over beleidsmaatregelen, WIJ NIET BEDOELLEN HET AANBRENGEN VAN BEZUINIGINGEN. Ons ziekenhuis heeft de afgelopen jaren v.w.b. het aantal arbeidsplaatsen een periode van groei doorgemaakt en op dit moment zijn er geen aanwijzingen, dat deze groei als beëindigd moet worden beschouwd.

Vanaf 1979 is het aantal arbeidsplaatsen in ons ziekenhuis van 945 opgelopen tot 1045, dat wil zeggen dat er, vooral in de Verpleegkundige Dienst en de Centraal Medische Dienst, 100 arbeidsplaatsen zijn bijgekomen. Onze verwachting is ook niet dat dit aantal zal teruglopen; wij hebben zelfs een geringe hoop dat dat aantal nog met een 10-tal zal mogen toenemen in 1982 en mogelijk in 1983. Het probleem waarvoor wij ons gesteld weten, is, dat wij boven het toegestane aantal personeelsleden medewerkers in dienst hebben, die wij uiteraard wel betalen, doch waarvan de vergoeding van de door ons gemaakte kosten door de ziektekostenverzekeraars en de ziekenfondsen via de verpleegprijzen niet is gegarandeerd.

De afgelopen jaren is heel duidelijk gebleken, dat het verloop in ons ziekenhuis onverwacht achteruit ging. Waren het er in 1979 nog 104, in 1980 waren het er 99, in 1981 66, in 1982 bleken er nog slechts 25 medewerkers uit de Verpleegkundige Dienst te zijn vertrokken. Was de afgelopen jaren het verloop voldoende om gelijke tred te houden met de instroom, vanaf eind 1981 en in 1982 is dit niet meer het geval geweest.

Men kan allerhande redeneringen houden over de oorzaken van het inzakkend verloop; duidelijk is voor ons ziekenhuis, dat wij

wijzigingen in het te voeren beleid moeten aanbrengen om een financieel fiasko voor het ziekenhuis te voorkomen.

BELEID

Dit betekent dat de afgelopen maanden door het ziekenhuis een aantal beleidsmaatregelen is voorbereid en voor een deel ook genomen, die het aantal personeelsleden, dat in feite in ons ziekenhuis werkzaam is, met tientallen zal doen verminderen. Hierbij denken wij aan het samenvoegen van verpleegafdelingen en het kritisch doorlichten van de werkplekken. Ook denken wij aan produktiviteit op bepaalde plaatsen, opdat daardoor de inkomsten van het ziekenhuis weer worden verhoogd, waardoor het mogelijk wordt om meer mensen aan het werk te houden.

ONTSLAG

De thans afstuderende leerling-verpleegkundigen zijn reeds maanden geleden vanuit de Leiding Verpleegkundige Dienst, Personeelszaken en Hoofd Opleidingen op de hoogte gesteld van de zorgen, die het ziekenhuis kent en zij zijn mogelijk vertrouwd geraakt met de gedachte, dat hun toekomst in het Ignatius-Ziekenhuis niet zeker is; ook voor ons is het duidelijk, dat op een dag als vandaag er sprake is van gemengde gevoelens. Als men als bestuur en direktie met dit soort problemen gekonfronteerd wordt dient men een aantal standpunten te kiezen.

KEUZE

Eén van de standpunten die wij de afgelopen maanden c.q. het afgelopen jaar hebben gekozen is, dat wij de instroom van aanstaand leerling-verpleegkundigen slechts in beperkte mate willen afstoppen, omdat wij van mening zijn, dat, naast financiële aspecten in de keuze tussen het niet-meer-opleidingen van jonge mensen tot een beroep of het afstoten van jonge mensen, nadat zij opgeleid zijn voor het beroep, wij de voorkeur geven aan het laatste.

Ondanks de triestheid die er bij mensen ontstaat, wanneer zij na 3½ jaar opleiding een organisatie moeten verlaten, is het een feit, dat er in de samenleving ook vele jonge mensen rondlopen, die niet eens de gelegenheid krijgen om tot een bepaald beroep te worden opgeleid.

Tegelijkertijd zijn wij van mening, dat de opleiding tot verpleegkundige aan jonge mensen een aantal levenservaringen aanbiedt, die hen in vergelijking met leeftijdsgenoten in andere beroepen en functies, in een toekomstig leven zeker van pas zullen komen. Ik wil in dit verband ook niet voorbijgaan aan de steeds maar toenemende maatschappelijke opvatting, dat de funkti

---

van scholen en opleidingsinstituten niet alleen gericht is op het klaarmaken voor een bepaald beroep, doch ook meer en meer gericht gaat worden op het gereed maken van mensen voor een maatschappij, waarin zij als zelfstandige volwassenen kunnen functioneren.

Onze opvatting is, dat de opleiding tot verpleegkundige daar uitermate geschikt voor is. Immers, zij worden gekonfronteerd met ernstige levenssituaties, 24 uur per dag, en hebben een stuk maatschappelijke weerbaarheid kunnen opbouwen.

PERSPEKTIEF

Wat zij hebben geleerd, wat zij hebben meegemaakt, kan deze jonge mensen niet worden afgenomen. Ook zijn wij van mening, dat het niet participeren of het tijdelijk niet kunnen deelnemen aan het arbeidsproces kansen biedt om zich gedurende bepaalde tijd met die zaken bezig te houden, waaraan men tot nu toe niet toe is gekomen. U hebt gisteren in het Westbrabantse dagblad "De Stem" het kopje kunnen lezen, dat "werkeloos zijn fijn wordt". Dit lijkt mij een wat overdreven gevoel en is in ieder geval in strijd met de opvoeding, die wij allen hebben genoten. Aan de andere kant zullen ook wij niet ontkomen aan het feit, dat arbeidszaam bezig zijn een steeds betrekkelijker plaats in het menselijk bestaan zal gaan innemen.

Wij ontkomen ook niet aan het feit, dat in onze samenleving het aantal werklozen beduidend zal toenemen. De afgelopen dagen heeft u een aantal van 1 miljoen in 1985 kunnen lezen. Als dat zo is, dan zal ook deze ontwikkeling niet aan de gezondheidszorg voorbijgaan en zullen wij ook als ziekenhuis meer en meer rekening moeten houden met het feit, dat mensen ons ziekenhuis verlaten hebbend, als werkloze de maatschappij in zullen gaan.

Op 20 juni 1979 bent u, familieleden, kennissen, vrienden van de thans afstuderende leerlingen, voor het eerst door ons als gasten begroet in dit ziekenhuis. Er zijn toen verwachtingen gewekt, er zijn bedoelingen geweest. Thans zijn wij aan het eind van een proces gekomen, waaraan u, uw dochter, uw zoon, uw man, uw vrouw actief heeft meegewerkt. Redenen om blij te zijn dat deze fase is afgesloten en een vreugde is daarom dan ook op zijn plaats. Anderzijds staat een groot aantal van u thans voor de opgave om de maatschappij in te gaan, terugblikkend op een Ignatius-periode, die ongetwijfeld, naarmate die verder van u af komt te liggen, een steeds positiever beeld zal oproepen.

Wij staan weer voor de opgave om het komende halfjaar uit te kijken naar mogelijkheden voor de in maart afstuderende leerling-

---

verpleegkundigen en vragen ons thans reeds met zorg af voor hoeveel van hen het mogelijk is om aan ons ziekenhuis verbonden te blijven.

ONMACHT

Wat ons op dit moment mogelijk samenbindt, is het gevoel van onmacht, dat, althans zeker bij ons als bestuur en directie, volop aanwezig is. Het gevoel afscheid te moeten nemen van jonge mensen, die met mogelijk verschillend en wisselend enthousiasme zich met daadwerkelijke zorg voor patiënten en voor elkaar hebben bezighouden. Mensen, die wij op dit moment van harte willen bedanken voor alles wat zij de afgelopen jaren voor ons, voor zichzelf en voor anderen hebben kunnen betekenen.

Wij wensen hen voor hun toekomst alle kracht en sterkte toe!

Drs L.Melcherts
Direkteur Patientenzorg
S.I.Z. Breda.

Beste geslaagden, familie, vrienden en genodigden.

Het is een felicitatie waard na 3½ jaar hard werken, een fijn gevoel dat je het hebt bereikt.

In de gegeven situatie waarin verpleegkundigen ontslagen worden bij het behalen van hun diploma is dat de keerzijde van de medaille. Ook in dit ziekenhuis is dat sterk voelbaar.

Ik vind het dan ook moeilijk om gepaste woorden te vinden omdat er een aantal zijn die nu als gediplomeerd verpleegkundige kunnen gaan werken in het ziekenhuis en een aantal voor wie dat momenteel niet is weggelegd.

Vreugde voor de mensen die aan de slag kunnen en hun kwaliteiten kunnen ontplooiën en uitdragen, kwalitatieve zorg voor de patiënt garanderen. Ik vind het heel belangrijk dat deze mensen aan het bed komen om in te spelen op de zorgbehoeften van de patiënt. Als verpleegkundige ben je vaak de figuur die het dichtst bij de patiënt staat, erg direct met mensen bezig. In moeilijke omstandigheden voor de patiënt diegene die hem/haar begeleidt, opvangt.

Jullie hebben in de afgelopen jaren bewezen dat je dat aan kunt. Voor de mensen die niet aan de slag kunnen, maar nu in de WW gaan klinkt het misschien allemaal wat vreemd in de oren en zijn er naar mijn overtuiging gemengde gevoelens.

Toch denk ik dat het belangrijk is te onderkennen en er bij stil te staan dat je een opleiding hebt afgesloten met een diploma.

En ik hoop dat je er persoonlijk rijker van geworden bent.

Ik hoop met jullie dat het lukken zal om werk te vinden en dat de overheid in haar beleid het patiënten-belang voorop stelt, net zoals de verpleegkundigen dat doen.

Om te besluiten zou ik willen zeggen: Tot welke groep je ook mag behoren, jullie zijn allemaal geslaagd en dat is reden genoeg tot vreugde.

Van harte gefeliciteerd met het behaalde diploma mede namens alle andere groepsdocenten en medewerkers van de Borg en vier maar flink feest vandaag.

En voor de toekomst veel sukses toegewenst. Dank U.

Fred Haerens,
Centrale School Borg.

Goedenavond,

zoals gebruikelijk ook een woordje van iemand van de verse verplegers. Ik ben Eugène, op school 7903C02, en op het Siz gewoon 12.304. Ik spreek hier ook namens de andere nummers.

Gelukkig mochten wij nu bijna 4 jaar geleden een naam kiezen, en we kwamen tot TILT. We hebben daar toen wat om gelachen: Tilt, we zullen wel hard moeten werken, misschien springen we wel op tilt. Wie schetst onze verbazing dat eerst Til Gardeniers en daarna wij op tilt sloegen. Je kunt nu aan ons rammelen, maar er is geen beweging meer in te krijgen. Een enkel lampje knipt nog, enkele ballen rollen nog, maar 't tikt niet meer aan. Met grote groene letters verschijnt achter het glas TILT.

Je geeft een dreun op de kast en je loopt naar een andere. Maar het spelen wordt wel erg beperkt, als er van de 25 kasten 13 op TILT staan.

Velen leven met ons mee: We moeten er iets aan doen. Jammer genoeg denken ze dan dat de oplossing op landelijk nivo ligt.

Fout: de oplossing ligt op menselijk nivo. Op landelijk nivo gaat men bezuinigen door banen af te stoten, met het gevolg dat we straks nog meer moeten gaan bezuinigen en nog meer banen af moeten stoten (zie de krant van vandaag).

Nee, de oplossing ligt op menselijk nivo. B.v. zoals de nieuwste leerlingengroep dat doet. Zij durven iedereen recht in de ogen te kijken en te zeggen: Wat, jullie ontslaan TILT? Dat zal niet gebeuren! En als een feniks verrijst uit de nog smeulende as de nieuwe TILT: TILT II. En als ik dan toch woorden van dank uit moet gaan spreken, want dat is toch de bedoeling van deze bijeenkomst, dan wil ik als eerste TILT II bedanken voor deze bemoedigende geste. Zij zullen ervoor zorgen dat onze naam niet vergeten wordt. Misschien worden we dan nog eens uitgenodigd op het eindfeest van TILT VII of zo.

Maar we moeten doorgaan met bedankjes. ESAVAOM; de mensen die voor de moeilijke taak stonden dit feest voor ons te organiseren. Want mensen je kunt van de opleiding zeggen wat je wil, maar als je hier weggaat kun je in ieder geval een feest organiseren. Ook de andere leerlingen willen we niet vergeten te bedanken voor de prettige samenwerking, en we wensen ze veel sterkte toe, als ook zij in de pool moeten. Mevrouw denkt aan modderbaden. Nee mevrouw het is wel vies, maar het heeft niets met moddergevechten te maken. Het is een truc van de verpleegkundige dienst, om de gaten op te vullen, die vallen vanwege het personeelsgebrek.

De hoofden van afdeling hebben trouwens ook een truc. Ik geloof dat hier nog hoofden zitten, die hun goocheldoos niet compleet hebben. Luister, hier volgt de nieuwste. Op het moment dat het wat rustiger wordt op de afdeling. Oh, u vraagt zich af hoe u dat kunt weten als u de hele dag in uw kantoor zit. Welnu als u merkt dat uw personeel meer aandacht gaat besteden aan de psycho-sociale zorg van de patiënt, en als de leerlingen beter begeleid worden, dan wordt het tijd om de snipperdagen in de reclame te doen. Zo van: Neem nu snipperdagen op, nu kan het nog. Begrepen? At your service, en sterkte verder.

Jammer genoeg zullen er nog meer trucs moeten komen. Ik wens dan ook mijn kollegas veel sterkte met het steeds zwaarder wordende werk. Tot op heden was het zo dat er ieder half jaar verse krachten bijkwamen in het ziekenhuis. Nieuwe mensen met frisse ideeën, nog vol van idealen. Nu zullen jullie de gaten die vallen zelf op moeten vullen. Sterkte ermee.

Ook een woord van dank aan de praktijkbegeleiding. Even voor de buitenstaanders: Hier in het ziekenhuis is men gaan werken aan een nieuwe vorm van leerlingen begeleiden, nl. praten met leerlingen. De enige keren dat leerlingen kunnen praten, zonder dat er iedere keer op de klok gekeken wordt. Helaas, ook dit systeem is ten dode opgeschreven.

Over enkele jaren loopt Luc over afd.01, om daar naast het begeleiden van leerlingen ook patiënten te wassen. Luc, tegen een zacht prijsje heb ik nog wel een wit pak voor je.

De andere begeleidsters kunnen misschien nog net de dans ontspringen, door privé-secretaresse te worden van onze vierde directeur; Luc zal daarvoor wel niet meer in aanmerking komen.

Ook de school de Borg bedankt, maar tevens een waarschuwende vinger: Bij ons zijn jullie er nog in geslaagd om het verschil tussen theorie en praktijk duidelijk te maken, maar voor de jongere generaties zal het steeds moeilijker worden om het verband te zien tussen hoe het gaat, en hoe het eigenlijk zou moeten.

Want een zuster die het verband niet ziet, daar heb je niks aan; die zoekt zich rot.

Tenslotte wil ik de directie bedanken voor het feit dat ik nu eindelijk weer gekleurd ondergoed aan kan doen. Ik wens ze sterkte met de vergaderingen op landelijk nivo, en ik hoop dat ze ooit nog eens af willen dalen tot het menselijk nivo. Ik wil besluiten met een lied. Waarom een lied? Enerzijds om deze woordenstroom wat klank te geven, en anderzijds kun je in een lied soms dingen zeggen, waar mensen anders moeite mee hebben. Je zegt dan dat het anders niet zou rijmen, dichterlijke vrijheid en zo.

Het leuke is bovendien dat iedereen kan klappen, de een voor de woorden, en wie dat niet durft, die klapt alleen voor de melodie. Ik heb het lied gepikt van het welig tierende vrouwencabaret in Nederland en ik heb er enkele veranderingen in aangebracht, om hier ook te kunnen tieren:

Valium 10

Ik ben nu dan ontslagen, geen werk meer voor mij
Probeer maar 's iets te vinden in deze rotte maatschappij
Oh, ik kan wel janken, mijn gemoed schiet vol
Dat heb ik te danken aan Melcherts, Mallens en Mol

Ik voel me niet zo lekker ik voel me niet zo goed
Wat zou ik toch mankeren, ik weet niet wat ik moet
Wat kan ik nou verzinnen waarvan ik beter word
Want zo kan ik niet leven zo ga ik kapot.

Mijn vrouw die loopt te zeuren ga naar een dokter toe
Maar wat moet ik die man vertellen Dokter ik ben zo moe
Ik voel me zo vervelend ik ben zo alleen
Ik denk soms dat ik gek word oh, waar moet dat heen.

Toch ga ik naar die dokter ik krijg een medicijn
Ik weet niets meer van die pillen maar ik voel me reuze fijn
Ik voel me stukken beter dat kan je zo wel zien
Op het doosje staat geschreven Valium 10.

Ik voel me niet zo lekker mijn pilletjes zijn op
Maar ik durf niet naar de dokter want dan krijg ik op mijn kop
Wat zal die man wel zeggen waar zijn je pillen heen
Ik nam ze zesmaal daags en ik mocht er maar een.

Nou ben ik gek worden zit in een gekkenhuis
Ik voel me hier gelukkig ik voel me hier thuis
Nou krijg ik alle pillen die ik zo graag eet
Ook al zou je niet willen je zit hier voor je het weet.

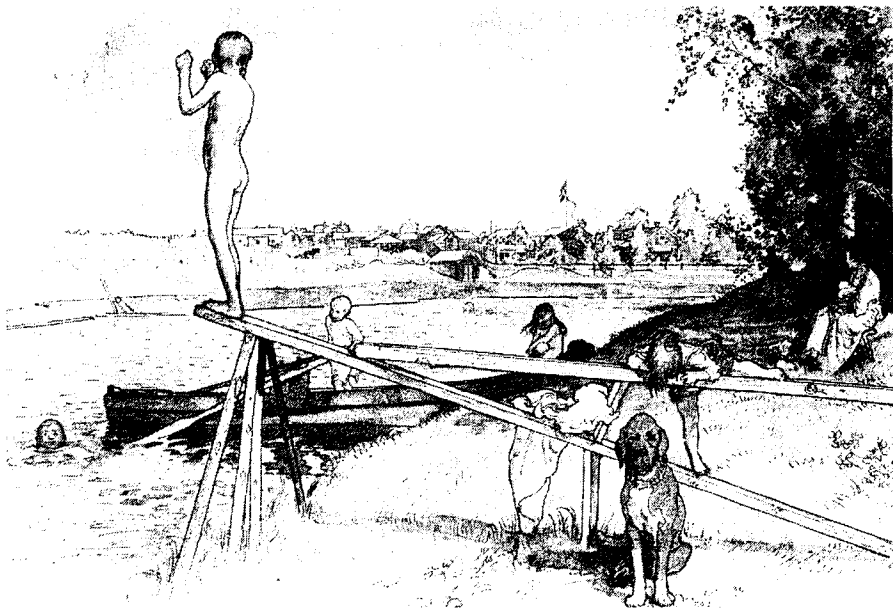
Eugène Breukers
TILT

IK ZOU ZO GRAAG.....

*Ik zou zo graag met je willen praten
Maar je hebt me niet meer in de gaten.
Ik zou zo, graag willen opbellen
en je al mijn geheimpjes vertellen.
Ik zou zo graag door je haar willen strijken
en al mijn liefde voor je laten blijken.
Ik zou zo graag willen strelen
en alles wat ik bezit met je delen.
Ik zou zo graag met je door de stad lopen
en dat we dan allerlei leuke dingen gingen kopen.
Ik zou zo graag.....
Ach, wat heeft het voor zin
Jij begon met die ander aan een nieuw begin.*

IDEE VOOR RODE DRAAD "ZESKAMP 1983"

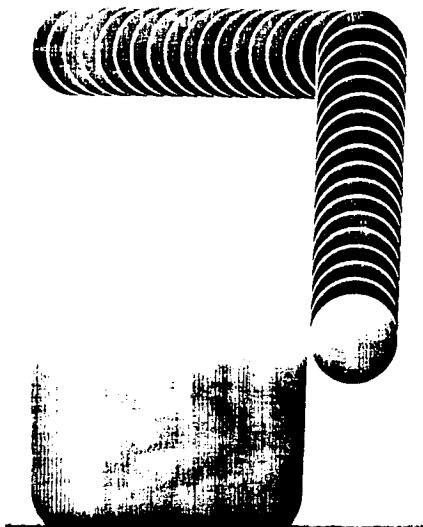
WORDT VERMIST.....KUNST IN HET ZIEKENHUIS

De bijgaand afgedrukte schilderijen (die het ziekenhuis van museum 'De Beyerd' leent) hangen niet meer op de plaats waar ze oorspronkelijk gehangen hebben. Zij worden vermist met andere woorden.

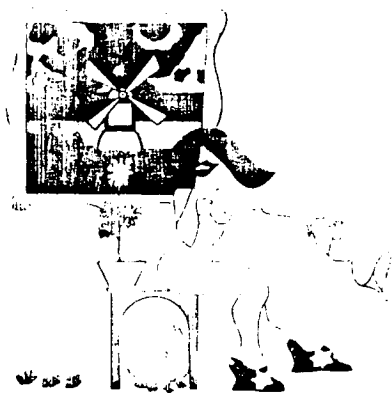
De vraag is nu: IS ER IEMAND DIE DE TEGENWOORDIGE VERBLIJF-PLAATS VAN DEZE SCHILDERIJEN WEET????

Hangen ze misschien al jaren op uw werkplek en weet u niet waar ze vandaan kwamen. Heeft u ze misschien in een verloren hoekje op uw afdeling zien staan? Mochten er over de vermoedelijke verblijfplaats inlichtingen te geven zijn, dan wordt u gevraagd even op te bellen naar de leiding van de Civiele Dienst, toestel 2406/2407/2427.

Bij voorbaat onze hartelijke dank
Leiding Civiele Dienst.

Thomas Lenk
SKL 257, zeefdruk

salut pays bas

Ruth Corin
SKL 62, litho

AFSCHEID MEJUFFROUW P. BALEMANS

Medewerkster schoonmaakdienst

Op woensdag 8 september j.l. nam mejuffrouw P. Balemans i.v.m. het gebruikmaken van de OBU-regeling, afscheid van ons ziekenhuis. Het afscheid werd eerst gevierd met collega's en oud-medewerkenden onder het genot van koffie en gebak.

Tijdens deze gelegenheid mocht juffr. Balemans verschillende cadeau's in ontvangst nemen.

Vervolgens vond er een gezellig samenzijn plaats met collega's en oud-medewerkenden en werd er aangezeten aan een prima verzorgde koffietafel.

De heer Sträter benadrukte in zijn speech dat Nel in al die jaren bijzonder punctueel en met een grote inzet haar werkzaamheden heeft verricht.

Korom met Nel waren er nooit problemen.

Deze bijzondere dag, waar Nel eerst tegenop zag, zal zeker voor haar een onvergetelijke dag geworden zijn.

Personeelszaken.

1	58	25	21	5
12	62	33	9	63
39	26		43	22
50	10	27	56	37
3	38	46	14	6

B D.I.O N BINGO AVOND O

op VRIJDAG 15 OKTOBER A.S.
kaarten voor de hele avond
f 7,50 voor leden - f 10,- niet leden
aanvang 20.00 uur in de lounge

HOOFDPRIJS GRILL-BAKOVEN

44	32	9	22	59
	48	60	14	
		39	8	
	26	46	57	
29	63	35	18	4

Prijsbewuste verpleegkundigen pakken de trein

DALURENKAART: TREIN GULDENS GOEDKOPER

Stel je voor: je woont in Breda en je komt in Leiden in de opleiding in het Academisch ziekenhuis. Al heb je dan een goede kamer, op je vrije dagen wil je wel naar huis. Maar ja, een weekendretour Leiden-Breda kost toch f 25,50. Een autootje zit er ook niet aan. Op je kamer blijven dan maar? Welnee. Want NS heeft nu een dalurenkaart. Daarmee kost datzelfde weekendretour nog maar f 15,90, want je krijgt er 50 procent korting mee op een enkeltje en 40 procent op een retour. Wie in een jaar veertig keer op en neer reist tussen Leiden en Breda betaalt dus $40 \times (f 25,50 - f 15,90) = f 384,-$ minder voor zijn kaartjes. De dalurenkaart kost f 250,—*) zodat het netto voordeel f 134,— bedraagt.

Voor die 250 gulden krijgen bovendien alle gezinsleden een dalurenkaart, zodat ze allemaal korting krijgen, ook als iedereen apart reist. Gaat het hele gezin samen op stap, dan is de dalurenkaart helemaal voordelig, want dan hoeven er in totaal maar twee kaartjes te worden gekocht. Met korting natuurlijk.

Buiten de spits

Hoe kan dat nu allemaal? Heel simpel: steeds meer mensen nemen de trein, met als gevolg dat de treinen steeds voller worden, vooral in de ochtendspits. Buiten het spitsuur zijn die treinen lang zo vol niet. Daarom maakt NS het reizen op de rustige uren een stuk voordeliger. Rustige uren, dat betekent maandag tot en met donderdag na 9.00 uur, vrijdag na 18.00 uur en verder het hele weekend en alle feestdagen. Dus ook wie alleen in 't weekend reist moet eens narekenen hoeveel het kan schelen.

Is die f 250,—*) eenmaal betaald, dan krijgen alle gezinsleden een jaar lang de dalurenkaart. NS verstaat onder gezin twee gehuwde personen met of zonder kinderen en natuurlijk ook onvolledige gezinnen. Verder twee personen die sinds een jaar in een gemeenschappelijke huishouding op één adres duurzaam samenwonen. Ook hier geldt: met of zonder kinderen. En dat zijn de eigen, stief- en pleegkinderen tot en met 15 jaar. Plus alle kinderen tot en met 26 jaar die grotendeels (meer dan 50 procent) ten laste van de ouders komen. Maar ook als je niet tot een gezin volgens de NS-formule behoort, kan de dalurenkaart erg voordelig zijn. En dat maakt de dalurenkaart interessant voor wie in de opleiding zit voor verpleegkundige. Als je meer wilt weten, loop dan even langs het station; aan het loket ligt alle informatie voor je klaar.

*) Per 1 oktober 1982 wordt de prijs van de dalurenkaart f 260,—

REIS STUKKEN VOORDELIJGER MET DE NIEUWE DALURENKAART.

GELDIG VANAF 1 OKTOBER 1982.

...KORTE MEDEDELINGEN...KORTE ME

STICHTING WOONRUIMTE-VERDELING BREDA (S.W.B.)

Het Centraal Registratie Bureau Huisvesting (C.R.B.) van de gemeente Breda is opgeheven. De taak van het C.R.B. is overgenomen door de Stichting Woonruimte-verdeling Breda (S.W.B.). Het S.W.B. is een samenwerkingsverband van de woningbeherende instellingen in de sociale sektor. De beschikbare woonruimte in deze sektor van de drie Bredase woningbouwverenigingen, de Algemene Woningbouwvereniging Breda e.o., Woningbouwvereniging St. Joseph, Woningbouwvereniging St. Laurentius en het Gemeentelijk Woningbedrijf wordt voortaan via de Stichting Woonruimte-verdeling Breda centraal verdeeld.

Voortaan is één maal inschrijven voldoende om in aanmerking te komen voor vrijkomende woonruimte in het ca. 16000 woningen tellende bezit in Breda van het Gemeentelijk Woningbedrijf en de drie woningbouwverenigingen. Het S.W.B. gaat voor deze vier instellingen de volgende taken uitvoeren:

- *alle inschrijvingen van woningzoekenden verwerken;
- *alle aanvragen beoordelen op urgentie;
- *alle aanvragen toetsen aan de geldige spelregels;
- *alle vrijkomende woonruimte toewijzen aan woningzoekenden (via een voordrachtcommissie en de eigenaar van de woonruimte);
- *alle korrespondentie met woningzoekenden verzorgen;
- *alle informatie verstrekken m.b.t. woonruimteverdeling, zowel aan de informatiebalie in het kantoor als telefonisch;
- *alle spreekuren voor woningzoekenden van de vier bovenvermelde instellingen zijn thans vervallen. De S.W.B. neemt dit eveneens over. Op afspraak kan men

hiervoor bij het buro terecht;

- *alle beoordelingen omtrent dringende medische, sociale of andere redenen, die wijziging van de huisvestingssituatie noodzakelijk maken, worden door of via het buro uitgevoerd;
- *alle aanvragen voor woningruil toetsen aan de geldende normen.

NIUWE INSCHRIJVINGEN

Eind augustus heeft de S.W.B. nadere informatie verstrekt over de nieuwe methode van urgentie vaststelling. Daarbij zal een geheel gewijzigd inschrijfformulier moeten worden ingevuld om de urgenties zorgvuldiger te kunnen vaststellen en de gegevens automatisch te kunnen verwerken. Voor alle inschrijvingen in augustus en september zal als inschrijfdatum 1 juli aangehouden worden.

OUDE INSCHRIJVINGEN

Ook alle reeds geregistreerde woningzoekenden zullen vanaf eind augustus een nieuw inschrijfformulier dienen in te vullen. Bij de verwerking zal wel de oorspronkelijke inschrijfdatum gehandhaafd blijven.

WAAROM EEN BURO?

Het doel van een buro is om tot een duidelijk inzicht te komen hoeveel van de woningzoekenden reeel op woonruimte zitten te wachten, hoeveel er in een te krappe woning zitten en wie nu precies wat zoekt. Via de komputer verwacht men snel gegevens te kunnen produceren over de totaalsituatie van de woningzoekenden.

Eind augustus heeft de S.W.B. via pers en media nadere gegevens verstrekt.

Woningzoekenden: informatie: tel. 134940 (iedere werkdag van 8.30-10.30 uur en 13.00-15.00 uur). Keizerstraat 26-28, 4811 HL Breda, tel. 133536. Correspondentie-adres: Postbus 1980, 4801 BZ Breda.

GEVULDE MOSSELEN

1 zak mosselen - 10 g boter - $\frac{1}{4}$ bos selderie, gehakt - $\frac{1}{2}$ prei, in ringen gesneden - 1 dl witte wijn - zout - peper, versgemalen - 100 g boter - $\frac{1}{4}$ citroen, uitgeperst - 1 teentje knoflook uitgeknepen - 1 eetlepel peterselie, zeer fijn gehakt - 50 g oude kaas, geraspt - 4 eetlepels paneermeel - $\frac{1}{2}$ volkorenbrood, gesneden

Zet de mosselen een half uur in ruim water met zout, verwijder daarna de gapende exemplaren en spoel de overige zorgvuldig een paar keer met schoon water door. Knip eventuele baarden af.

Smelt de boter, fruit hierin de selderie en de prei tot ze zacht zijn geworden. Giet de wijn erbij en laat deze aan de kook komen. Doe de mosselen erbij en laat ze op een hoog vuur koken totdat alle mosselen open zijn. Giet ze af op een vergiet en laat ze afkoelen. Roer intussen de boter met citroen, knoflook en peterselie romig. Verwarm de oven voor op 225° C (gasovenstand 5). Verwijder van iedere mossel één helft van de schelp en dek de mossel in de andere helft van de schelp af met een klontje kruidenboter. Zet de mosselen naast elkaar in de braadslede, bestrooi ze met een mengsel van kaas en paneermeel en zet ze hoog in de oven tot de kaas lichtbruin is gekleurd. Serveer er volkorenbrood bij.

APPEL- OF PEERSNEETJE

4 sneetjes rozijnenbrood - 2 appels of peren, geschild, geboord, gehalveerd - 100 g boter - 100 g witte basterdsuiker - $\frac{1}{8}$ liter slagroom - 1 eetlepel suiker

Verwarm de oven voor op 175° (gasovenstand 3). Rooster hierin de sneetjes brood heel licht. Smelt de boter en de suiker. Laat in deze stroop de appels of peren pochieren tot ze zacht zijn geworden. Leg op ieder sneetje rozijnenbrood een halve vrucht met de bolle kant naar boven en laat de suikerstroop inkoken tot ze nog net vloeibaar is. Bestrijk hiermee de appels of peren en zet

de sneetjes op de bakplaat in het midden van de oven tot de suiker licht gekaramelliseerd is. Klop de slagroom met de suiker stijf.

Serveer ieder sneetje op een klein bordje en geef de slagroom er apart bij.

APPELMOES WENTELTEEFJES

8 sneetjes oud brood, ontkorst - 750 g moesappelen, geschild, in partjes gesneden - 1 ei, losgeklopt - 2 eetlepels melk - 1 theelepel kaneel - 1 eetlepel citroenschil, gerasp - 25 g boter - 75 g suiker - 2 theelepels kaneel

Zet de appelen op met zo weinig mogelijk water. Breng ze langzaam aan de kook en laat ze tien minuten koken. Maak een mengsel van ei, melk, kaneel en citroenschil. Haal de sneetjes brood hier één voor één door, stapel ze daarna op elkaar en bedruip ze met het overgebleven eimengsel. Roer met een garde 50 g suiker door de appelmoes. Laat de boter flink heet worden en bak de wentelteefjes snel aan beide kanten bruin. Vermeng de overgebleven suiker met de kaneel. Schik de wentelteefjes dakpansgewijs op een voorverwarmde schaal. Serveer ze direct en geef de appelmoes en het suiker-kaneelmengsel er apart in schaalpjes bij.

GEVULDE ZOETE BROODJES

4 ronde broodjes of beschuitbollen - 4 appelen, in blokes gesneden - sap van $\frac{1}{4}$ sinaasappel - 1 theelepel sinaasappelschil, geraspt - 25 g rozijnen - 25 g amandelen, grof gehakt - 1 theelepel kaneel - 50 g suiker - 50 g boter

Snijd de bovenkant van de broodjes en hol ze uit. Doe de appelblokjes in een kom en roer er het sinaasappelsap, geraspte sinaasappel, rozijnen, amandelen, kaneel en de helft van de suiker door.

Verwarm de oven voor op 150° C (gasovenstand 2). Vul de broodjes met het appelmengsel. Zet de bovenkanten er stevig op en bestrijk ze rondom met boter. Doe de overgebleven suiker op een bord en wentel de broodjes hier aan alle kanten door. Zet ze op de bakplaat in het midden van de oven en laat ze in 15 minuten heet en knappend worden. Serveer ze direct uit de oven.

Onlangs is de wet
„Gelijke behandeling van mannen en vrouwen”
van kracht geworden.

Vrouw en man zijn weer een stukje gelijk.

Wat betekent dat?

Dat betekent dat uw baas u, of u nu man of vrouw bent, gelijk moet behandelen in alles wat met het werk te maken heeft. Het doet er niet toe om wat voor soort werk het gaat. Dat begint al als u komt solliciteren. Vervolgens als het gaat om arbeidsvoorwaarden, promotiekansen, beroepsopleidingen, ontplooiingsmogelijkheden. En 't eindigt bij ontslag.

En verder nog...

Er is ook nog een ander soort onderscheid dat uw werkgever niet mag maken. Dat is het z.g. "middellijk onderscheid" of indirect onderscheid. Dat is onderscheid dat je niet direct ziet, dat niet direct te maken heeft met het man zijn of 't vrouw zijn, en ook niet met geschiktheid voor een functie. Maar dat wel mannen of vrouwen benadeelt. Het betekent bijvoorbeeld dat uw werkgever bij aannemen en ontslaan van personeel geen rol mag laten spelen of iemand kostwinner is. Want kostwinners zijn meestal mannen zoals u weet.

Personeelsadvertenties

In personeelsadvertenties moet duidelijk blijken dat mannen en vrouwen, beiden dus, kunnen reageren. Uit de sollicitanten moet de "gelukkige" gekozen worden gewoon omdat zij of hij "goed" (geschikt) is en niet omdat

IN PERSONEELSAVERTENTIES MOET DUIDELIJK
BLIJKEN DAT DE FUNCTIE DOOR MANNEN
EN VROUWEN VERVULD KAN WORDEN.

zij of hij toevallig vrouw of man is. En als u dan eenmaal ergens werkt, mag het niets uitmaken of u man of vrouw bent, bij promoties, bevorderingen, loon, het volgen van opleidingen en ontslag.

Stel dat er bij sollicitatie toch onderscheid wordt gemaakt.

U merkt dat er in een personeelsadvertentie toch onderscheid wordt gemaakt. Of u bent met een sollicitatie bezig en het valt u op dat er toch voorkeur voor mannen of

BIJ SOLLICITATIES HEEFT EEN VROUW RECHT OP DEZELFDE KANSEN ALS EEN MAN.

vrouwen is. Dan kunt u twee dingen doen. U kunt de zaak voorleggen aan de Commissie gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de arbeid, waarover u verder in dit vouwblad nog leest. U kunt ook naar de rechter gaan. Dat laatste kunt u zelf doen, maar ook kunt u uw vakbond of bijvoorbeeld een vrouwenorganisatie inschakelen om uw belangen te laten behartigen.

Uw werkgever maakt volgens u onderscheid in verband met uw werk.

U vindt dat uw baas u anders behandelt dan collega's die hetzelfde werk doen. En u merkt dat het te maken heeft met het feit dat u man of vrouw bent, of omdat u wel of geen kostwinner bent. Ook daar kunt u wat tegen doen. U begint natuurlijk eerst eens de zaak te bespreken met uw chef of bijvoorbeeld met een afdeling personeelszaken. Haalt dat niets uit, dan kunt u contact opnemen met de "Commissie gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de arbeid".

De commissie of de rechter

De commissie is door de minister van Sociale Zaken ingesteld. Er zitten o.a. vertegenwoordigers van werknemers- en werkgeversorganisaties in. Zij is er speciaal voor om u te helpen bij klachten over "ongelijke behandeling" of als u met vragen op dit gebied zit. Uw werkgever kan daar overigens ook terecht, b.v. als hij advies wil hebben of met een klacht te maken heeft.

Het adres van de commissie is: secretariaat Commissie gelijke behandeling van mannen en vrouwen, Muzenstraat 30, 2511 VW Den Haag.

U kunt dus naar de commissie. Maar u kunt ook meteen naar de rechter stappen met uw klacht. Hoe dat allemaal in z'n werk gaat, kunt u het best te weten komen bij een jurist(e), uw vakbond, een bureau voor rechtshulp of een weiswinkel. Om u gerust te stellen: als u naar de commissie of de rechter gaat om hulp dan mag uw werkgever u daarom niet ontslaan.

Dat mag niet volgens de wet. Zo'n ontslag is dan ongeldig.

Overigens...

Het kan natuurlijk ook zijn dat u over die "ongelijke behandeling" alleen maar met uw baas gesproken heeft.

En u bent dus (nog) niet naar de commissie of de rechter geweest. Ook dan mag u niet ontslagen worden.

Valt toch het woord ontslag dan kunt u het beste meteen even contact opnemen met het arbeidsbureau. Misschien moet er onmiddellijk een aangetekende brief aan uw werkgever worden gestuurd waarin u zegt dat uw ontslag naar uw mening ongeldig is. Het kan ook zijn dat er een verzoekschrift aan de kantonrechter moet worden opgesteld. Ook hierbij kan het arbeidsbureau u behulpzaam zijn.

EEN VROUW MAG BIJ PROMOTIES NIET GEPASSEERD WORDEN, ALLEEN OMDAT ZE EEN VROUW IS.

Als u naar de commissie gaat, wat gebeurt er dan?

Stel dat het gesprek dat u met uw chef of de werkgever had op niets is uitgelopen.

1. U schrijft dan, eventueel in overleg met uw vakbond, de "commissie gelijke behandeling" wat uw probleem is.
2. U krijgt van de commissie een vragenformulier, dat u invult en terugstuurt.
3. De commissie stelt vervolgens een onderzoek in.
4. De commissie geeft een advies, laten we aannemen, een voor u gunstig advies. Nu trekt uw baas zich daar niets van aan. Wat dan?
5. U gaat met dat advies van de commissie naar de kantonrechter.
6. De kantonrechter doet een uitspraak. Laten we aannemen dat die in uw voordeel is, dan is uw werkgever verplicht u "gelijk te behandelen".

Tòch „onderscheid,” 'n paar uitzonderingen.

Er zijn drie gevallen waarin wèl onderscheid tussen mannen en vrouwen mag worden gemaakt.

- De eerste uitzondering is nogal voor de hand liggend. Dat is – om 't wat duur te zeggen – wanneer het geslacht bepalend is voor de functie. Om maar eens wat te noemen: iemand die een zangeres zoekt, zal niet in eerste instantie aan een man denken.
- De tweede is dat de werkgevers best vrouwen mogen aantrekken voor tot nu toe typische mannenbanen, omdat er in het algemeen nog weinig vrouwen in dat soort beroepen werken. Dit geldt natuurlijk ook voor mannen in zogenaamde vrouwenbanen.
- De derde tenslotte is dat vrouwen, indien noodzakelijk, anders behandeld mogen worden als zwangerschap en moederschap in het spel zijn.

Overgangsvoorziening voor jongeren.

Jongeren in de leeftijd van 18 tot en met 22 jaar, die vóórdát de wet in werking trad een hoger loon of hogere vakantietoelage kregen omdat ze kostwinner of gehuwd zijn, mogen die behouden. Eigenlijk is dat natuurlijk volgens de wet verboden. Dit is speciaal gedaan

omdat toepassing van het begrip "gelijke behandeling" financieel in hun nadeel zou kunnen uitvallen. In de praktijk kan dit voor u betekenen dat u van uw baas niet kunt eisen dat hij u gelijk moet behandelen, omdat uw collega tot die groep jongeren behoort.

Overheidspersoneel

Voor de overheid geldt het verbod van onderscheid maken net zo goed, dit wil zeggen bij werving, selectie, beroepskeuzevoorlichting, toelating tot beroepsopleidingen en ontslag.

Voor het "werk" komt er een aparte regeling die in grote lijnen zal overeenkomen met de regeling in de "Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen". Het overheidspersoneel kan overigens niet terecht bij de commissie gelijke behandeling. Voor ambtenaren wordt een aparte commissie ingesteld.

TYPISCH MANNELIJKE
BEROEPEN STAAN OOK VOOR
VROUWEN OPEN.

TYPISCH VROUWELIJKE
BEROEPEN STAAN OOK VOOR
MANNEN OPEN.

**Als u nog vragen hebt, of als iets
niet helemaal duidelijk is**

kunt u even een briefkaartje sturen aan het ministerie van Sociale Zaken, Afdeling Publieksvoorlichting, Zeestraat 73, 2518 AA Den Haag.

VROUW EN MAN ZIJN WEER EEN STUKJE GELIJKER.

Een uitgave van: de ministeries van Binnenlandse Zaken, Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, Justitie, Onderwijs en Wetenschappen en Sociale Zaken.

WIST U DAT.....

- We er eindelijk weer zijn
- De zeskamp weer onder stralende weersomstandigheden heeft plaats gevonden
- Afd. 22 was vergeten dat ze dit jaar ook mee mochten doen
- Afd. 04 ruim vertegenwoordigd was langs de lijn maar niet als ploeg
- Ook afd. 21 schitterde door afwezigheid, zo ook 03.
- We deze afdelingen ook missen bij de inschrijving voor het volleybaltoernooi
- Er op sportief gebied daar nog veel moet gebeuren op die afdelingen
- Afd. 01 met al die babydols toch wel de show stalen die dag
- Theo Wijnekus ook heeft ondervonden dat het water in het zwembad nat was
- We de jury hartelijk dank zeggen voor hun medewerking
- Het motto voor het carnaval 1983 is:
GAOT UR MAOR AON STAON
- Dat de 11-11 zal plaats vinden op 13 november in het Turfschip
- Het 19 november een geweldig feest gaat worden met vele bekende artiesten
- De Jokers van de Zeskamp als versiering te bewonderen zijn deze avond
- De spelers van FC Ignatius U nog hartelijk bedanken voor de gelukwensen i.v.m. het behalen van het kampioenschap van de B.I.C. competitie
- Ik u allen weer groet tot een volgende keer

De Groetjes,
Den Bäck.

*Voor de Belgen was het paardrijden
niet zo gemakkelijk*

*Onder
zel*

*Veel moeite met de
„rode draad“*

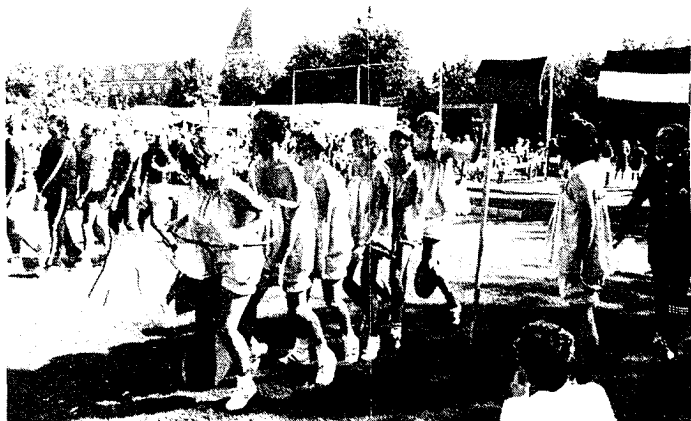

*Het "Hoofd" door
de hoofden gedropt*

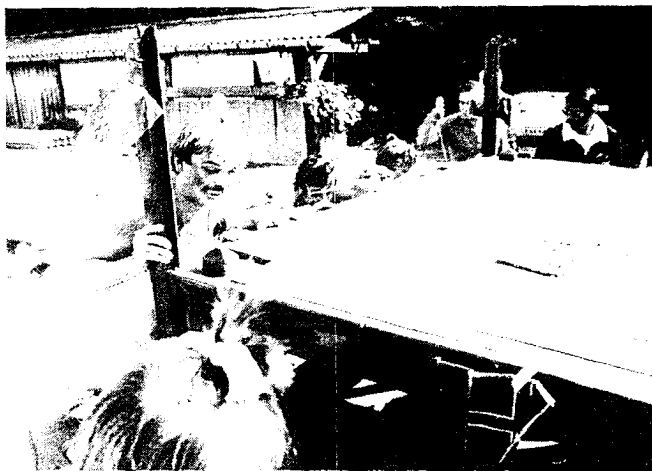

uze werd er
gespeeld

De Babydols stalen de show

*Veel kracht voor
de vrachtwagen*

*Zelfs de scheidsrechter
vluchtte voor het water*

VEEL MEDEWERKING BIJ ZESKAMP

Bij de j.l. gehouden zeskamp is er door veel mensen actief meegewerkt aan het slagen van deze dag.

Op de eerste plaats de speciaal hiervoor aangestelde zeskampcommissie uit het bestuur, met name Lisette, Willem, Kees en Alex hebben veel voorbereidingen moeten treffen, waar vele uren werk aan zijn gependend.

Dan natuurlijk de 19 deelnemende ploegen, zonder hun was er helemaal geen zeskamp geweest.

Evenals vorige jaren is er weer veel werk verzet door de Techn. Dienst en de Albouw.

Speciaal door onze gepensioneerde oud-medewerker: Harry de Vet. Verder mensen die zowel overdag als 's avonds de bar hebben bediend. Ook de scheidsrechters verdienen zeker vermeld te worden, evenals de medewerkers van Radio Ignatius.

Tot slot de mensen van de ploegen, die zowel met de opbouw als het opruimen actief zijn geweest. En ieder die verder heeft meegeholpen.

Al deze mensen willen wij bij deze graag bedanken voor hun inbreng bij de 4e D.I.O. zeskamp die door hun medewerking wederom een succes is geworden.

Het D.I.O.bestuur.

UITSLAG 4E D.I.O. ZESKAMP:

1. Dopingloze	afd. 07	136 p.
2. Albouw team	Albouw b.v.	134 p.
3. Mater Dei Sizters	tuin-techn.dienst	130 p.
4. Dozis	opleidingen	105 p.
5. De funkies	funktie afd.	105 p.
6. Stoffel b.v.	afd. 05	100 p.
7. de Baby-dolls	afd. 01	97 p.
8. de Slijpers	O.K. chir.	96 p.
9. in Coma	comp. afd.	95 p.
10. In Weke delen	Ro. lab.	85 p.

11. de Pallieters	Belgen team	82 p.
12. de Snotneuzen	afd. 18	80 p.
13. de Lieveheersbeestjes	afd. 11	73 p.
14. de Histocats	Path.an.lab.	64 p.
15. de Sponsjes	Schoonmaak	61 p.
16. de Narcotisanen	O.K.Anaesthesie	59 p.
17. de Mollen	Ro. archief	57 p.
18. de Labzwansen	SML	54 p.
19. F.C. Nervositas	afd. 02	48 p.

De Pechprijs ging naar de Labzwansen

De prijs van de leukste joker ging naar de Pallieters.

D.I.O.

PROGRAMMA VOOR DE MAAND OKTOBER 1982

- BINGO**   Vrijdag 15 oktober a.s.
Zie pag. 17 in deze singel.
- FOTOCLUB**   Iedere donderdagavond in de doka
boven de aula.
Van 20.00 tot 23.00 uur.
- VOLLEYBAL**   Iedere donderdagavond om 20.00 uur
in de Joseph-Mavo in de Bisonstraat.
- RIKKEN**   Iedere 2e dinsdag van de maand, altijd
gezellige leuke prijzen.
- TAFELTENNIS**   Ieder MAANDAG in de aula van
19.30 tot 22.30 uur (i.p.v. woensdag)
- ZWEMMEN**   Iedere vrijdag van 18.00 tot 19.00 uur

Tot dan.....

O.Q!!!!!!

VRIJDAG
19 NOVEMBER
A.S.

* * * * *

GROOT FEEST

t.g.v.

60 JAAR S.I.Z.

Aan alle medewerkers

Op zondag 28 november a.s. organiseert D.I.O. weer haar jaarlijkse St. Nicolaas-middag voor alle kinderen van onze medewerkers.

Alle kinderen van onze medewerkers van 2 t/m 7 jaar zijn op deze middag welkom.

Deze middag, welke begint om 14.00 uur, wordt gehouden in de aula. De kinderen, die op deze middag aanwezig zullen zijn, krijgen van D.I.O. een kleurplaat, die opgehangen wordt in de aula.

Degenen, die deze middag aanwezig willen zijn, worden verzocht onderstaande strook ingevuld op te sturen naar D.I.O., postbus bij de lounge, uiterlijk **VOOR 1 NOVEMBER A.S.**

Voornaam(en): _____

Achternaam: _____

Vader/Moeder werkt op afdeling: _____

Leeftijd(en): _____

13 september 1982

L.S.,

Het doet ons genoegen u te kunnen mededelen, dat het bestuur van ons ziekenhuis, ter opvolging van dr. A.E. Harmsen, met ingang van 1 september 1982, als patholoog-anatoom heeft toegelaten de heer

M.W. SNIEDERS

die in samenwerking met de heren J.H. Peters en J. Los zijn werkzaamheden zal verrichten.

De directie.

OCHTEND

*Daar loop je dan
Als een eenzaam wezen
's Morgens door verlaten wegen
Stralende maand juli
Dan opeens.....
Een naderend gezwel
van Motor geweld
Razend snel flitz het voorbij
Daarbij de stilte verstorend
Dan volgen er nog meer.....
Voorbij is dan de vredige stilte
In de vroege zilte
Van de Morgenstond!*

*I.S.
Etten-Leur*

Oosterhout, 4-8-1982

Beste vrienden,

Onlangs was ik weer eens in het Ignatius Ziekenhuis, de plaats waar ik anderhalf jaar geleden de opleiding tot verpleegkundige afrondde.

Voor mij was het een enorme verrassing om zo veel bekenden te zien, en dat deed me weer opnieuw beseffen dat het huis voor mij een levendige legende zal blijven.

De reden voor mijn vertrek uit de instelling was niet, zoals aangegeven stond in mijn ontslag-formulier, om mijn toekomst verder van huis te zoeken. Maar dat was het gevolg. Dat resulteerde in vele omzwervingen: een grote treinreis, een voettocht van zeventhonderd kilometer, een weken lang verblijf rond een klooster in Frankrijk, een bezoek aan vrienden in Singapore, een lang verblijf bij Chinese vrienden in Malaysia, een vliegreis naar Sidney, naar Brisbane gelift (Kerst en Nieuwjaar gevierd bij Judy Verweymeren), een vliegtocht naar het zuiden van Nieuw Zeeland, een weken lange fietstocht door het zuid-eiland van Nieuw Zeeland, naar het noorden van Nieuw Zeeland gereisd, terug naar Australië gevlogen, een busreis gemaakt dwars door de woestijn naar Perth (62 uur: dag en nacht = totaal afstand 4000 kilometer), terugreis naar Holland over Singapore, Bangkok, Bahain, Athene en via Amsterdam kwam ik weer aan in Oosterhout. Daarna ben ik gelijk aan de procedure begonnen om te emigreren naar Nieuw Zeeland, en nu, twee en een halve maand later ben ik daarvoor definitief afgewezen met de reden, de slechte economische situatie.

Betekent dit laatste nu het einde van mijn verhaal? Nee wederom is dit het begin van een verhaal. Het gaat niet zozeer om het resultaat maar om de inhoud. Dat wat ik gezien en beleefd heb is niet te vergelijken met dat wat ik hier heb ondervonden, omdat er met totaal andere gedachten geleefd wordt. In dit stukje wil ik wat vertellen over gezondheidszorg in de warme landen met aan het eind iets over mezelf.

In een rondleiding door een oud ziekenhuis in Singapore viel mij als eerste iets heel merkwaardigs op. Alles was open. Er waren geen deuren of ramen die een ruimte afsloten. De muren waren van dik baksteen met ramen die een beweegbare ruitjes, die alleen een beetje naar beneden geklapt konden worden als het begon te regenen, maar dat waren dan ook enorme stortbuien.

De algehele atmosfeer was heel rustig en bedaard, niet omdat het zo warm was, maar omdat het leven dat met zich mee brengt als men dat doet wat "nodig" is. De bedden worden vaak verschoond door de eigen familie, dat is dan niet vanwege eigen-dunk, maar om een ander niet op te zadelen met de rotzooi van een ander. Iets waar wij in ons land niet zo erg mee begaan zijn. Van infecties hebben de ziekenhuizen daar zeer weinig last en tot mijn grote verbazing verschillen onze ziekten niet zoveel. Het vaakziekten-probleem, dat van het hart, de karcinogene en de andere bekende aan de westerse cultuur verbonden ziekten zijn in haast vergelijkbare mate te vinden in Singapore en Malaysia. Wat ook erg opmerkelijk was, was dat men daar in vergelijking met hier haast nooit problemen heeft met thrombose en embolievorming na de operatie of als oorzaak van een C.V.A. of longembolie. Die chirurg liet me ook zijn ziekenhuis zien en de afdeling waar hij werkzaam was. Dat was een academisch ziekenhuis en wel helemaal afgesloten. Dit in scherp contrast met dat volksziekenhuis. Dat torenhoge gebouw was dan ook uitgerust met een zeer nauwkeurig stelsel van airconditioning, en dat was dan ook de reden dat hier het infectieprobleem weer veel groter was en in het totaal veel arbeidsintensiever. De algehele atmosfeer was drukkend en erg zakelijk, iets waar ik altijd wat moeite mee heb gehad.

Broeders worden er in het algemeen niet gezien en zijn verboden in en rondom de vrouwenafdeling, zodoende werd ik behoedzaam door het huis geleid en was heel erg onder de indruk. De mensen die op bed lagen, zagen er allen heel erg ziek uit, en dat kwam, volgens de arts, omdat men zich niet flinker voordoet als dat niet nodig is.

Al met al ben ik die weken in Azië erg beïnvloed door de Chinese cultuur en hoop die kennis langzaam meer uit te laten kristalliseren. Ik ben daar in aanraking gekomen met de Chinese poëzie, literatuur en schilderkunst. Ik geloof dat deze voor de toekomst voor het westen van grote betekenis gaan worden. De chinese taal gaat men namelijk stelselmatig omzetten in het alfabet en er is enorm veel vertaald in het engels.

Ik zou graag over dat onderwerp door willen gaan, maar dat zou te ver voeren. Waar ik wel nog even op in wil gaan is het ouder worden in die landen. Men ziet daar nog erg veel bejaarden aan het werk en dan is dat niet alleen om bezig te zijn. Nee, dat is om de dagelijkse kost te verdienen, omdat de sociale voorzieningen niet zijn zoals bij ons in Nederland. Als men niet meer kan werken valt men in een andere sociale zekerheid: de familie.

Die zorgt dat ze verder zich niet druk hoeven te maken voor wonen en eten wat een totaal ander levensbeeld met zich mee brengt. Alle lagen van de bevolking zijn in het maatschappelijke gebeuren betrokken, zodat de drang naar competitie een stuk minder is, de verantwoordelijkheid niet toegespitst is op een punt en daardoor een stuk stabiel. Uiterlijk lijkt het wel eens een warboel, vooral als je door China-Town loopt, maar anderzijds is het veel cleander dan het steriele bestuursapparaat in de hoge flatgebouwen.

Wat moet je daar nu mee als Hollander, vooral als dat beeld je een beetje aanspreekt? Emigreren helpt natuurlijk niets, of datgene gaan vertalen naar de Nederlandse situatie? Nee, dat zet geen zoden aan de dijk. Wat wel van toepassing zou zijn is iets anders, maar dan moet ik eerst iets anders vertellen.

Toen ik in Canberra was, de hoofdstad van Australië was ik via via uitgenodigd om de zusters van Moeder Theresia te bezoeken. Zij hadden daar een kleine vestiging maar op dezelfde basis als men te werk gaat in Calcutta in India. Bezoeken brengen aan de alleenstaande mensen, en vooral, de zieken en stervenden bij te staan in hun lijden. Australië is nu niet bepaald een ontwikkelingsland, maar hoe komt het dat er toch zoveel maatschappelijke problemen zijn en een gigantisch alcohol-probleem? De zusters komen daar werkelijk handen te kort en er is erg veel te doen. Het werk is zeer nauw verbonden met het leven van Jezus naar mensen die hulp nodig hebben en daarom zijn ze ook veel functioneler dan menig maatschappelijk werkende. De woningnood wordt daar opgelost middels vrienden maken en sociale problemen worden aangepakt met onderlinge liefde, die alleen maar uit de diepte van het hart kan voortvloeien.

Voor Canberra was het natuurlijk best een belediging, toen die zusters zich daar vestigden, omdat er natuurlijk heel wat meer andere gebieden zijn die hun hulp zouden kunnen gebruiken. Maar dan kijk je naar uiterlijkheden, zoals wij ze zien op het Journaal. Een vriend van mij in Australië, een pastor, was eens op bezoek met een groep jongeren in Calcutta om de zusters te helpen in hun werk. Hij kon Moeder Theresa heel moeilijk te pakken krijgen maar toen hij haar eens te spreken kreeg, dat was op een straathoek en maar voor enkele minuten, adviseerde ze hem terug te gaan naar zijn land om daar een goede pastor te zijn. Nu kom ik weer terug naar het uitgangspunt en dat was het ziekenhuis in Nederland en de gezondheidszorg in het algemeen. Moeten wij het in Nederland ook zo ver laten komen totdat de zusters van Moeder Theresa er aan te pas moeten komen? Hoe zit dat met ons? Waar stellen wij de prioriteiten en waar zullen wij zelf straks het slachtoffer van worden?

In Australië en Nieuw-Zeeland heb ik nog vele andere instellingen bezocht en enorm veel meegemaakt. Wie en wat, is te veel om op te noemen, omdat ik dan verval in een heel boekwerk. Dat zou natuurlijk aardig zijn voor iemand die er wat meer vanaf zou willen weten, maar het belangrijkste is om hetgene "te doen" waar je wat meer vanaf wilt weten. Daarnaast kan ik al zeggen dat er al een boekwerkje in de maak is. Dat is een vervolg op het eerste verhaal waar in de BorgBode al eens uitvoerig op ingegaan is.

Wat is nu geleerd heb in al mijn omzwervingen hoop ik nu te praktiseren in het leven, en zal tussen mijn beroep, verpleegkundige, en het dagelijkse leven geen scherpe lijn meer kunnen stellen.

Kortom, dat anderhalf jaar zonder vaste aanstelling was niet eenvoudig en in sommige gevallen uiterst moeilijk. Het was niet altijd bepaald vakantie, hoewel ik aan vele mooie stranden gelegen heb en veel palmbomen al liggend aan de onderkant heb bekeken. Ik heb haaien gezien, dolfinnen, levensgrote schildpadden, zwarte zwanen, papegaaien, pelikanen, vliegende vissen en ga zo maar door.

Ik voel me niet geroepen om terug te gaan omdat ik erg veel vrede en rust heb in de streek waar ik geboren ben en opgegroeid. Ondertussen werk ik weer als verpleegkundige (tijdelijk dienstverband) en ik ben druk bezig voor een vaste betrekking. Ondertussen werk ik rustig door aan mijn boekjes en geniet erg veel van het zomerse weer.

Misschien zult U me wel eens door het Ignatius zien wandelen als ik op bezoek ben. Als je eens verder wilt duiken in deze materie, neem maar rustig contact op.

De redactie bedankt voor de uitnodiging om dit stukje te schrijven en hopelijk tot ziens allemaal.

Groetjes van
Ber Oomen.

Ber Oomen - Korhoenstraat 17 - 4901 AM Oosterhout.

S.I.Z. medewerkers in het nieuws!!!

BRINKMAN
produkten-
presentatie!

Verpalen
terechte
winnaar

Bol sterk in
jeugdkoers
van Zegge

van Gool
onderscheiden

Overwinning
Akkermans

Jo
in bestuur
van de UEFA

OR-leden
willen
scholing

Toneelprijs voor
Joop

Meubelstoffeerderij Peter Rijnders

ONZEKERHEID ROND
KOOS

Plasmans
wellicht
naar NAC

Twee games voor Vermeer tegen Thung

Voor deze rubriek kunt u uw kranteknipsels aan de redactie opsturen via Postbus 13, Interne Post.

14 september 1982

L.S.

Het is ons een genoegen u hierbij uit te nodigen voor een bijeenkomst en receptie op vrijdag 1 oktober 1982 van 17.00 uur tot 18.30 uur in de lounge van het Ignatius-Ziekenhuis (ingang Brabantlaan) ter gelegenheid van het afscheid van de heer

B.J. PAANAKKER, zenuwarts

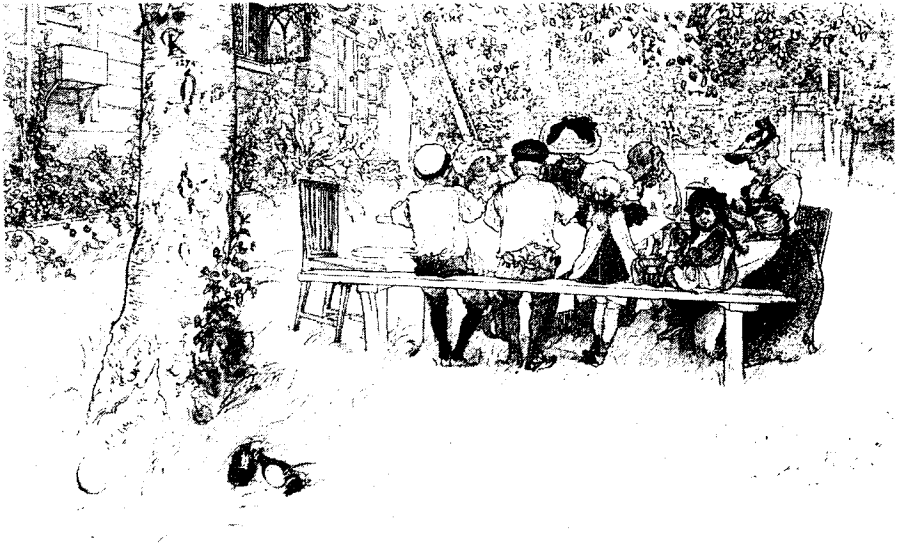
die vanaf februari 1950 aan ons ziekenhuis verbonden is geweest.

Tevens wordt u in de gelegenheid gesteld kennis te maken met de in zijn plaats benoemde zenuwartsen R.L.L.A. Schellens en W.A.C. Schijns.

De directie.

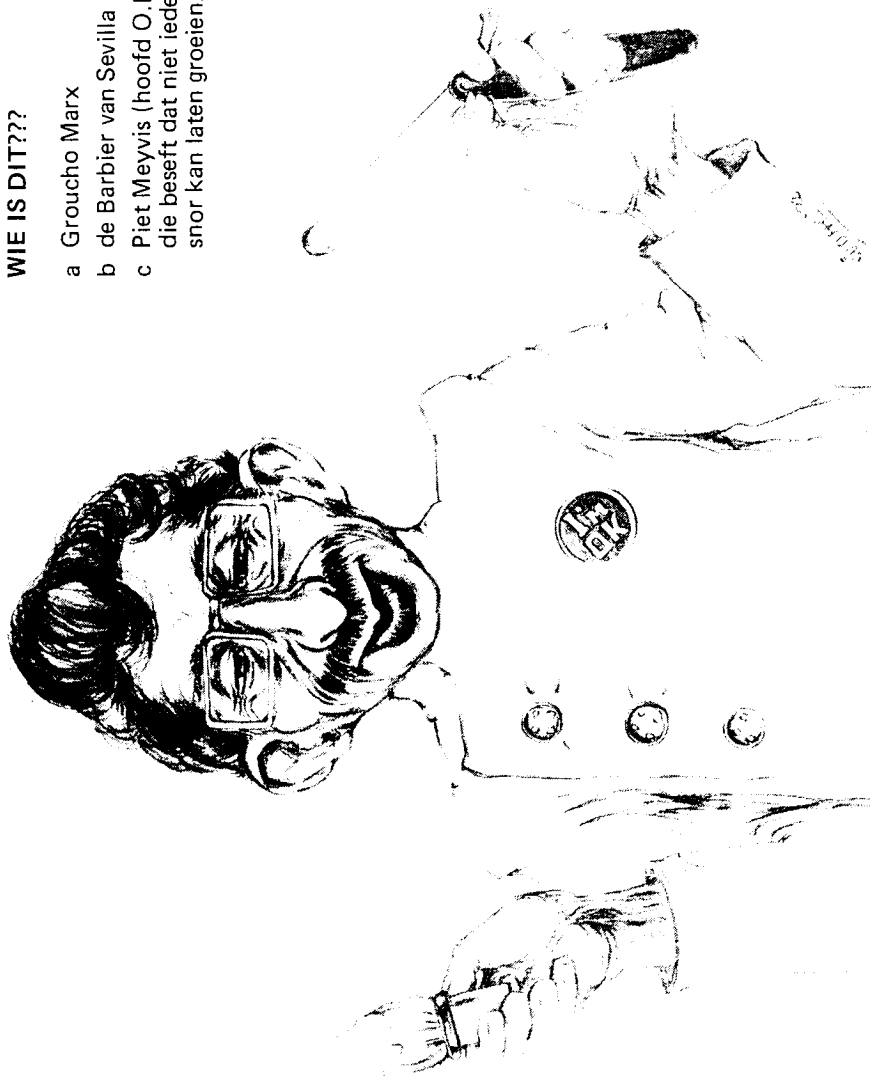

ZOMERSE WERKBESPREKING afdeling 03

WIE IS DIT???

- a Groucho Marx
- b de Barbier van Sevilla
- c Piet Meyvis (hoofd O.K.)
die beseft dat niet iedereen een
snor kan laten groeien.

WAARSCHUWING PSYCHOLOGEN: *Slapen tijdens vakantie geneest stress 't best*

AMSTERDAM - Mensen gaan vaak prestatiegericht op vakantie. Zij willen waar voor hun geld. "Je moet er het hele jaar hard voor werken, dus heb je het verdiend." Vakantie is een beloning. Duizenden vakantiegangers hebben echter last van een of andere vakantieziekte. Het gezin vindt het normaal dat pa de eerste twee dagen met migraine op de stretcher ligt bij te komen van de spanningen die hij het afgelopen jaar heeft opgelopen. Of er wordt gezegd dat hij moet bijkomen van de verre autoreis en het opzetten van de bungalowtent.

Maar daar zit het niet in, zeggen de organisatiepsychologen drs M.Reiche en drs N.Suesan. Deze stressverschijnselen zijn niet alleen een gevolg van de

veranderde omgeving, het vreemde eten, de andere cultuur, de eerste vliegreis of de verre autorit. De niet verwerkte en meegenomen spanning van het werk of het gezin maakt dat mensen zich tijdens hun vakantie vaak beroerd voelen. Ze hebben hoofdpijn, zijn snel geprikkeld of kunnen niet stil zitten, krijgen soms een hartaanval of (vrouwen) lijden aan menstruatie-stoornissen.

Reiche en Suesan zijn als organisatie-adviseurs verbonden aan Bakkenist, Spit en Co. Reiche promoveert binnenkort op "Stress in het werk" aan de Universiteit van Nijmegen. Beiden willen waarschuwen voor het heil dat mensen verwachten van de jaarlijkse zomervakantie als oplossing voor de opgelopen stress.

Suesan: "Mensen willen verder weg dan de buurman, ze willen bruin worden als bewijs dat het prima weer was, bergen moeten beklommen, al skiënd moeten zoveel mogelijk kilometers wor-

---

**Spanningen
meegenomen
op reis**

---

den gegleden en het seksuele leven opgekrikt. Elf maanden lang één keer per week, maar in de vakantie het liefst elke dag".

Spanningen uit het werk - hoe los ik een probleem op of bestaat mijn bedrijf nog als ik terugkom van vakantie - worden echter meegenomen en spanningen in het gezin - huwelijksmoeilijkheden of problemen met de kinderen - gaan ook mee op reis. Aan die spanningen worden nieuwe spanningen toegevoegd. Vakantie betekent daarom voor veel mensen niet dat ze zich ontspannen, maar zich extra inspannen.

FABEL

Reiche: "Vakantie is voor mensen die aan stress lijden een vlucht. Daarom willen ze ook zo onbereikbaar mogelijk zijn. Ze willen los van alles."

Wie vormen de grootste risicogroepen?

Reiche: "Er zijn geen mensen zonder stress. Stress hoort ook bij het werk. Stress is niet altijd een probleem. Het kan mensen stimuleren. Het wordt pas als probleem ervaren als mensen er last van krijgen. Zo iemand gaat naar de huisarts met maagklachten. Toch zijn er wel groepen die meer risico lopen. Mannen tussen de 30 en 50 jaar die erg prestatiegericht leven. Te hard werken en dan denken dat de jaarlijkse drie weken in Spanje alles wel zal oplossen. Dat is een fabel.

Vrouwen en dan vooral huisvrouwen lopen minder risico, omdat hun dagelijks leven minder verschilt van wat ze de rest van het jaar doen. De routine van koken, boodschappen doen en de tent uitvegen blijft."

"Stress", zeggen Reiche en Suesan, "is een gevolg van gebeurtenissen in werk of gezin, die voor de man of vrouw een bedreiging vormen."

Reiche: "Een werknemer heeft behoeften, bijvoorbeeld aan leuk werk, ambitie of een hoog salaris. Als het bedrijf niet de mogelijkheden heeft daaraan te voldoen, kan de spanning ontstaan. De werknemer of werknemster heeft bepaalde capaciteiten en de organisatie stelt haar eisen.

Als die niet op elkaar zijn afgestemd kan eveneens spanning ontstaan."

Er is van stress sprake als er mensen aan te veel of aan te weinig spanning zijn blootgesteld. Een hoge werkbelasting en hele lange werkweken kunnen een tevreden gevoel geven. Men voelt zich onmisbaar en gaat slechts node op vakantie, want "er kan van alles fout aan". Toch lijden al die harde werkers nogal eens aan een veel te hoge bloeddruk.

Stress is voor sommigen ook een soort statussymbool. Hard werken, elke avond een volle tas mee naar huis, geeft een gevoel van belangrijkheid.

OVERLEG

Wat kan er gedaan worden vóór en tijdens de vakantie om problemen en ziekten tegen te gaan?

Suesan: "Een vakantie is een winnaar-verliezer-compromis. Er gaat meestal iemand gefrustreerd mee. Daarom moet er van tevoren goed worden overlegd over de plaats van bestemming en wat er wordt gedaan. Het dilemma: kathedraal bekijken of op de rug op het strand liggen moet worden geregeld. Je kunt ook alleen op vakantie gaan maar dat heeft een zeker sociaal risico. De burens kunnen zich dan afvragen of het huwelijk nog wel goed is. Een andere oplossing vormen de "hij" en de "zijdagen". Afwisselend doen wat man of vrouw het liefst doet."

"Het werk moet langzaam worden afgebouwd. Dus niet vrijdag tot vijf uur blijven werken en dan zaterdagmorgen in de auto stappen. Een lange vakantie in deze tijd van het jaar is minder aan te bevelen dan twee of drie korte vakanties over het jaar verspreid. En dan hoeft men echt niet naar verre, vreemde landen te vliegen. Hier is het ook mooi. Mensen moeten zich ook realiseren dat de vakantie geen oplossing is voor alles. En tenslotte veel slapen is het beste geneesmiddel. Dat druist inderdaad in tegen de prestatiegerichte vakantie en de filosofie van "waar voor je geld", maar is een prima hulpmiddel voor mensen die van hun stress afwillen."

LUXE-VERSCHIJNSEL

Stress is een ondergeschoven kind, zeggen Reiche en Suesan. Er wordt altijd wat lacherig over gedaan. Je bent toch getrouwd, hebt een aardige baan en gezonde kinderen? Waar praat je dan over? Het is ook geen ziekte en niet als zodanig te herkennen. De huisarts zal bij klachten vaak niet aan stress denken en op het werk is niemand aanspreekbaar. Een gebroken been is meer geaccepteerd en tenminste duidelijk herkenbaar. Er wordt ook wel gezegd dat het een luxe-verschijnsel is. Vroeger was daar allemaal geen tijd voor. Toen moest er brood op de plank. "Maar", zegt Suesan, "je kunt de klok niet terugdraaien. Mensen zijn tevreden en voelen zich goed tot een bepaald niveau. Dan willen ze meer."

Op zichzelf zijn stress-verschijnselen in de vakantie niet echt dramatisch. Maar het zijn wel symptomen dat mensen verkeerd leven en een groter risico lopen op bijvoorbeeld hart- en vaatziekten. Vakanties kunnen je daarop opmerkzaam maken. Dan wordt het tijd om iets te veranderen. Drie weken vakantie zijn geen wondermiddel om daarna weer opgewekt op dezelfde voet verder te gaan, vinden Reiche en Suesan.

SUZANNE BAART.

Personalia

GEBOREN:

- Sabine   dochter van dhr. en mevr. Houpst; sekr. specialisten poli longarts
d.d. 9 augustus 1982
- Chris   zoon van dhr. en mevr. Diters; verplk. poli chir./orth.
d.d. 12 augustus 1982
- Maykel   zoon van dhr. en mevr. van der Horst;   verpl. O.K.
d.d. 17 augustus 1982
- Bob Albert   zoon van dhr. en mevr. Redelijk, sekr. afd. 03
d.d. 22 augustus 1982

HUWELIJKEN:

- 27-08-82   Ton Bogers; onderzoekass. nucl. geneesk. en Ine Creusen
- 17-09-82   Margot v.d. Linden; medew. restaurant en Rien Dijkers
- 09-09-82   Marijke Engbersen; verplk. poli chir/orth. en David de Bruin
- 09-09-82   Marian Frijters; ass. pat. reg. en Ad Daamen
- 30-07-82   Françoise Caluwe; lab. A röntgen en Tineke van de Berg
- 17-09-82   Petra van Engelen; voed. ass. en Lex Daems
- 30-09-82   Toos Stuyk; medew. restaurant en Adrie van Bijsterveldt
- 24-09-82   Anneke Timmermans; l.l. verpl. en John Schoormans
- 17-09-82   Ineke de Vries; verplk. kunstniercentrum en Jac Taks
- 27-09-82   J. Abbenhuis; 3e kok centrale keuken en Me.J. Derks
- 01-10-82   Wilma Marijnissen; adm. medew. inkoop en Peter v.d. Wijngaard

BEDANKJES VOOR BLOEMETJES:

Hans en Irene Nicaise; E.E.G. Lab.
Ruud van de Horst;   verplk. O.K.
Marga Taks; verpl. 05

Cees Verhoef; ass. Hoofd inkoop
R.B. Valk; medew. dienst organisatie

IN DIENST PER AUGUSTUS 1982

Mej. L. Herrings	weekendhulp	Civ. dienst
Mej. C.T.E. Kessels	weekendhulp	Civ. dienst
Mej. A. van Rooy	weekendhulp	Civ. dienst
Mej. E.J.C. Tijssen	weekendhulp	Civ. dienst
Mej. M. Otten	stagiaire	Civ. dienst

UIT DIENST PER 1 SEPTEMBER 1982

Mej. P. Balemans	medew.	schoonmaak
Mej. H. Bossers	radiodiagn. lab.	röntgen
Mej. G. Graumans	weekendhulp	voedingsdienst
Dhr. T. van Dijk	weekendhulp	centrale keuken
Dhr. A. Loete	portier	portiersdienst
Mevr. Y. v. Hooydonk-Meeuwse	weekendhulp	voedingsdienst
Dhr. Y. Melkert	weekendhulp	voedingsdienst
Mej. M. v.d. Put	doktersass.	interne poli
Mevr. M. Lussenburg-Taks	doktersass.	interne poli
Mej. H. Versteegen	weekendhulp	voeding
Dhr. T. Wouters	verpleegk.	IC/MC
Mevr. A. Smit-Brouwer	medew.	schoonmaak
Dhr. P. Ernest	l.l. verpleegk.	opleidingen
Mej. J. Hagenaars	"	"
Dhr. P. Hubers	"	"
Mej. I. Kemper	"	"
Mej. M. Klein Overmeen	"	"
Mej. P. Kusters	"	"
Mej. P. Majoor	"	"
Mevr. A. Heestermans-Veldhuisen	"	"
Dhr. W. Vermeulen	"	"
Mevr. L. de Boer-Willemse	"	"
Mej. M. de Wolf	"	"
Dhr. A. van Zundert	"	"
Mevr. C.v.Tetering-Brant	poolverpleegk.	verpl.d.alg.
Mej. A. Bus	"	"
Dhr. W. Dilven	"	"
Mevr. W. Jansen-Gubbens	"	"
Mej. A. Henssen	"	"
Mevr. M.v.Dijk-v.d.Heijden	"	"
Mevr. B. Huysmans-Klaverdijk	"	"
Mevr. P. Gerritsen-Janssen	"	"
Mevr. M. Dekkers-Nooren	"	"
Mevr. J. Hazeborg-Nooijens	poolverpleegk.	verpl.d.alg.
Mevr. J. Voeselek-Stoop	"	"
Mevr. M. v. Gool-Trella	"	"
Mevr. A. Dings-Wouters	"	"
Mevr. C. Janssen-Nooijens	poolziekenverz.	"
Mevr. L. Verdaasdonk-Verwijmeren	"	"

IN DIENST PER 1 SEPTEMBER 1982

Dhr. J.W. Budding	leerlingkok	centr. keuken
Mej. J. Cambeen	weekendhulp	voedingsdienst
Mej. M.J.W. van Erck	poolvoedingsass.	voedingsdienst
Mej. Y. Gram	weekendhulp	centr. keuken
Mej. A.G.J. Holla	stagiaire	civ. dienst
Mej. Y.C.M. Melkert	poolvoedingsass.	voedingsdienst
Mej. C.J.M. van Peer	stagiaire	maatschappelijk werk
Mej. W. Rode	weekendhulp	voedingsdienst
Mevr. M.J.G.G. Lussenburg-Taks	pool-adm.	C.M.D.
Mej. S. de Waal	medew.	schoonmaak
Dhr. M. van de Water	weekendhulp	voedingsdienst
Mej. A.E.M.J. Welling	tel./reception.	tel. centrale
Dhr. F.J.L. Donders	directeur bouwzaken	directie

---

12 1/2 JARIG DIENSTJUBILEA

MEVR. J. DE BEEN-SCHRIJVERS; Schoonmaak dienst

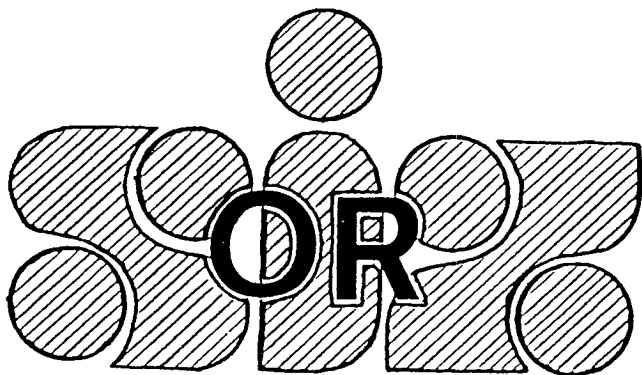
Op donderdag 9 september j.l. werd met de kollegaas van de schoonmaakdienst en operatiekamers het 12 1/2 jarig jubileum gevierd van Mevr. de Been. Tijdens deze bijeenkomst en onder het genot van koffie met gebak of een drankje, mocht de jubilaresse verschillende kadoos in ontvangst nemen, waarmee zij zeer kontent was.

ZR. A. ROMKES, verpleegkundige afdeling 08

Woensdag 8 september j.l. werd in een feestelijk versierde ruimte op afd. 08 zr. A. Romkes in de bloemetjes gezet. 12 1/2 jaar werkzaam op een en dezelfde afdeling en daardoor ca. 6000 kinderen de revue zien passeren is een hele prestatie. Koffie met gebak compleeteerde de feestvreugde en dankbaar nam de jubilaresse de felicitaties en kadoos in ontvangst. Wij wensen haar nog vele jaren toe in haar werk in het ziekenhuis.

Personeelszaken.

INFORMATIE

INTEGRATIE VERPLEEGAFDELINGEN 04-22

In Singel nr.9 publiceerden we de adviesaanvraag aan de O.R. m.b.t. de integratie van 04 en 22. Het uitgebrachte advies hebt u kunnen lezen in de notulen van de extra O.R. vergadering d.d. 20 augustus 1982 die "in huis worden verspreid". Onderstaand vindt u de reactie van de Directie hierop d.d. 27 augustus 1982.

Geachte heer Schelfhout,

De brief van de OR, nr. 264/OR/HS/eo d.d. 23 augustus 1982 hebben wij in goede orde ontvangen en geeft ons nauwelijks aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Toch een enkele reactie en wel, dat het bestuur van ons ziekenhuis zich in haar vergadering d.d. 24 augustus 1982 heeft geschaard achter het door de directie gevoerde en te voeren beleid met betrekking tot de integratie van de verpleegafdelingen 04 en 22. Dit betekent, dat thans, ook mede op grond van uw positief advies, daadwerkelijk met de ruimtelijke aanpassingen zal worden begonnen.

Ook zal de directie op korte termijn de Begeleidingskommissie ingevolge het CAO-statuut Sociale Begeleiding instellen. Voorts is aan de Leiding van de Verpleegkundige Dienst gevraagd aan uw adviezen met betrekking tot de projectgroep en de LVD-zelve serieuze aandacht te geven.

De personele bezetting van afdeling 21 na de beddenvermindering zal pas bekend worden in het kader van de totale personeelsbegroting 1983.

Tenslotte vinden wij het van belang op te merken, dat, hoewel u zich kunt vinden in het organisatiemodel, u tóch een positieverschil tussen de twee teamleidinggevenden wilt aanbrengen. Uit het overleg tussen uw heer R. Bakkers en het HVD is gebleken dat het u vooral om de financiële aspecten, i.c. de honorering gaat in geval er van vervanging van het afdelingshoofd sprake is. U heeft van het HVD de toezegging gekregen, dat deze hiervoor uiteraard de geldende regelingen zal toepassen. Hierover zal er overleg plaatsvinden tussen een delegatie van de OR en het HVD om elkaars standpunten toe te lichten en overeenstemming ten aanzien van de honorering te verkrijgen.

Tegen de achtergrond van het bovenstaande zijn wij voornemens aan de projectgroep opdracht te geven het proces tot invulling van de gekozen organisatiestructuur te starten.

O.R. leden zijn specialisten, andersom (nog) niet

U dankend voor de serieuze wijze, waarop u uw adviestaken in deze heeft vervuld, verblijven wij,

met vriendelijke groet,
drs. L.F. Melcherts,
directeur patiëntenzorg.

C.A.O. STATUUT SOCIALE BEGELEIDING

Het doel van deze C.A.O. is te bepalen hoe ingeval van fusie, reorganisatie danwel gehele of gedeeltelijke sluiting van een instelling, in de eventuele nadelige sociale gevolgen voor de werknemer volgens de in deze C.A.O. opgenomen bepalingen wordt tegemoet gekomen.

Bij toepassing van deze C.A.O. gelden de volgende uitgangspunten:

- de werkgever zal zoveel mogelijk streven naar behoud van werkgelegenheid voor alle werknemers
- de werknemer heeft recht op de voor hem relevante informatie
- de werknemersorganisaties hebben recht op relevante informatie

Om deze C.A.O. statuut S.B. van toepassing te verklaren, moeten er, tengevolge van fusie, reorganisatie danwel gehele of gedeeltelijke sluiting, tenminste 20 werknemers bij betrokken zijn, of moet er sprake zijn van een belangrijke wijziging in het formatieplaatsenplan, indien daarmee beoogd wordt het aantal formatieplaatsen per saldo met tenminste 5 terug te brengen. Onderdeel van de genoemde C.A.O. is o.a. ook het instellen van een Begeleidingscommissie.

De taak van de commissie is te adviseren aan werkgever en werknemer over de toepassing van de in de C.A.O. statuut S.B. neergelegde bepalingen. De samenstelling van de commissie bestaat uit zes leden, waarvan er 3 worden benoemd door de werkgever en 3 door de O.R..

Aangezien de integratie tussen de beide orthopedische afdelingen 04 en 22 valt onder de kwalificaties van het C.A.O. statuut S.B. moest ook de begeleidingscommissie worden vastgesteld.

In goed overleg tussen Directie en O.R. hebben 6 personen die daarvoor waren benaderd de bereidheid uitgesproken om in de commissie zitting te nemen.

Deze 6 personen zijn:

De heren R. Bakkers	- anesthesie-verpleegkundige
A.v.Dongen	- hoofd administr. dienst
dr.S.Friese	- gynaecoloog
P.Meyvis	- CHV O.K. & C.S.
F.Staal	- medewerker dienst pers.z.
Chr.Termohlen	- instrumentmaker

De bovengenoemde personen hebben op persoonlijke titel zitting in de commissie en niet als afgevaardigde van een bepaalde geding in ons ziekenhuis.

BOOS?

FUNCTIEWAARDERING STAAT VOOR DE DEUR VAN DE INSTELLINGEN

Na enkele jaren van wikken en wegen, nadenken en rekenen, heeft de N.Z.R. (Nationale Ziekenhuis Raad) nu een eigen systeem van functiewaardering voor de gezondheidszorg gereed. Met het aangepaste FWG-stelsel van functietypering en -beschrijving zal men het eerst de technische, civiele en agrarische functies gaan doorlichten. De belangrijkste elementen in de FWG voorstellen zijn op een rijtje te zetten:

- De N.Z.R. heeft een voorstel voor de integrale salarisstructuur opgesteld, waarin alle binnen de intramurale gezondheidszorg voorkomende functies van medewerkers die onder de C.A.O. vallen kunnen worden ingedeeld.

Henk, bedankt voor je geweldige inzet

- Deze salarisstructuur is onderverdeeld in zestien functie-groepen, die gekoppeld zijn aan zestien salarisgroepen.
- Per categorie functies wordt funktiemateriaal opgesteld met behulp waarvan de functies in de nieuwe salarisstructuur kunnen worden ingedeeld. Er zijn vijf categorieën van functies te onderscheiden.
- Het funktiemateriaal voor de categorie civiele, technische en agrarische functies wordt in de komende C.A.O. onderhandelingen ingebracht. Dit materiaal bestaat uit: functie- en niveau-typeringen, gekoppeld aan een functiegroep, plus een aantal functiebeschrijvingen.
- Centraal in de invoeringsprocedures in de instellingen, die gelden voor alle functie-categorieën, staan de indelings-gesprekken tussen leidinggevenden en medewerkers. In deze gesprekken komt een voorstel tot stand voor de indeling van de functie van de medewerker in de functiegroepen - respectieve-lijk salarisgroepenstructuur.
- De indelingsprocedure is ingebed in een totale instellings-projectstructuur waarin garanties zijn opgenomen ten aanzien van de zorgvuldigheid, waarmee de procedures moeten worden uitgevoerd en een zo groot mogelijke "objectiviteit" in de behandeling van de medewerkers. De Directie is eindverantwoor-delijk voor de invoering en indeling; beroep is daarna alleen nog mogelijk bij de kantonrechter of, in sommige gevallen, bij het Scheidsrecht voor het ziekenhuiswezen.

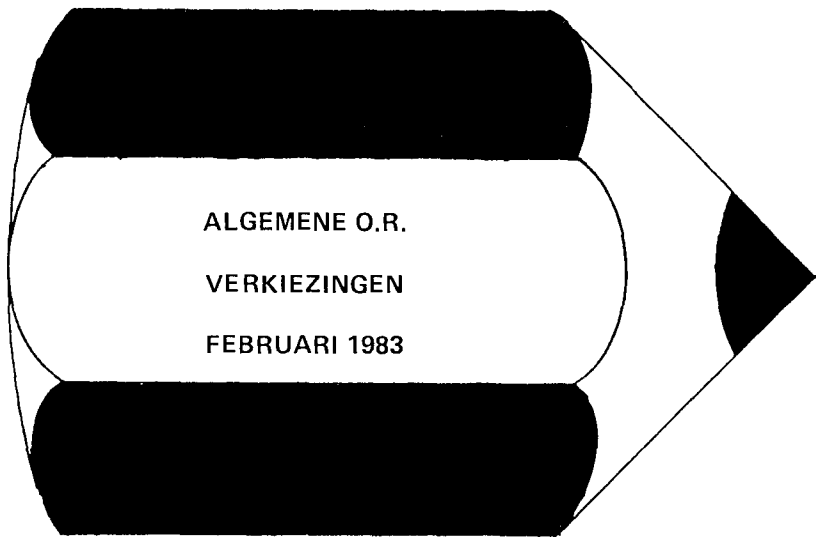
FWG = Functie Waardering Gezondheidszorg.

INFORMATIE?

Rien, succes met je "faserende hondebaan"

J. DAEMEN tst. 2265

P. EELANTS tst. 2066

B. SPRENGERS tst. 2103

*Vragen over de komende O.R. verkiezingen?
Kom eens langs op 28 oktober in de lounge*

NIEUWE O.R. VOORZITTER

Op de O.R. vergadering van 9 september j.l. is Dhr. R.Bakkers gekozen tot voorzitter van de Ondernemingsraad, dit nadat Dhr.H.Smits zich, om persoonlijke redenen, had teruggetrokken. Aangezien er geen kandidaat was voor het plv. voorzitterschap heeft Dhr. H.Smits zich bereid verklaard deze functie tot aan de Algemene O.R. Verkiezingen op zich te nemen.

O.R. KOFFIE-UURTJE

Ondanks de, op een uitzondering na, teleurstellende opkomsten tijdens de door de O.R. ingestelde maandelijks "koffieurtjes" hebben de op die middag aanwezige O.R. leden besloten deze, als wijze van experiment gestarte informatieverstrekking, tot en met december van dit jaar voort te zetten.
HET EERSTKOMENDE "KOFFIE-UURTJE" IS OP 28 OKTOBER VAN 12.30 TOT 13.30 IN DE LOUNGE.

---

*Over informatieverstrekken andere ideeën?
Kom eens langs op 28 oktober in de lounge*

**NIEUW ZIEKENHUIS IN DE
„HAAGSE BEEMDEN“?**